

Comisia economie, buget și finanțe

RAPORT

asupra proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri) (nr. 62 din 07.03.2022, Lectura II)

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri) nr. 62 din 07.03.2022 lectura II, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Proiectul a fost avizat de Direcția Generală Juridică a Parlamentului. La proiect au fost înregistrate 13 amendamente ale deputaților. Rezultatele examinării amendamentelor sunt incluse în sinteza proiectului și proiectul redactat, anexate la prezentul raport.

Prin urmare, Comisia economie, buget și finanțe cu votul majorității deputaților prezenți, propune plenului Parlamentului examinarea și adoptarea proiectului respectiv în a doua lectură ca fiind finală.

Radu MARIAN
Președintele Comisiei

LEGE

pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul fiscal nr. 1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 69⁷ alineatul (3), textul „, , cu anexarea obligatorie a declarației cu privire la impozitul pe venit din activități independente” se exclude.

2. La articolul 123³ alineatul (3), cuvântul „vânzarea” se substituie cu cuvintele „vânzarea cu amănuntul”.

3. La articolul 262¹ alineatul (3), cuvântul „comercializarea” se substituie cu cuvintele „comercializarea cu amănuntul a”.

Art. II. – Articolul 24 din Legea nr. 1164/1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (37) cu următorul cuprins:

„(37) Prin derogare de la art. 69¹² alin. (4) din Codul fiscal nr. 1163/1997, declararea impozitului pe venit de către persoanele fizice care desfășoară activitate independentă în anul 2023, pentru perioada de activitate de la 1 ianuarie până la 30 iunie 2023, se efectuează nu mai târziu de data de 25 iulie 2023.”

Art. III. – Nota la anexa nr. 2 la Legea nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 1 ianuarie 2007), cu modificările ulterioare, se completează cu punctul 16 cu următorul cuprins:

„16. Taxa pentru efectuarea procedurilor vamale la export nu se percepe pentru mărfurile expediate prin intermediul trimiterilor poștale internaționale a căror valoare în vamă nu depășește 1000 de euro.”

Art. IV. – Articolul 16 din Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 72–73, art. 485), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Guvernul este în drept să compenseze unele cheltuieli suportate de persoanele fizice care desfășoară activități independente și care, la data de 31 decembrie 2022, erau titulare de patentă pentru desfășurarea comerțului cu amănuntul. Structura cheltuielilor, modalitatea și perioada acordării compensațiilor se aprobă de către Guvern.”

Art. V. – Articolul 9¹ din Legea nr. 140/2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 68–71, art. 505), cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„Articolul 9¹. Incompatibilități pentru inspectorul de muncă

(1) Inspectorului de muncă i se interzice să fondeze servicii externe private de protecție și prevenire, societăți comerciale care prestează servicii de consultanță pentru afaceri și management sau orice alte servicii conexe, precum și să activeze sau să aibă orice interes personal în cadrul acestora.

(2) Situațiile de incompatibilitate prevăzute la alin. (1) urmează să înceteze în termen de o lună de la data apariției acestora. Dacă nu a eliminat situația de incompatibilitate în termenul prevăzut, inspectorul de muncă este destituit din funcție.

(3) Persoana care, în ultimii 5 ani, a fondat entități specificate la alin. (1), a activat sau a deținut orice interes personal în cadrul acestora nu poate activa în funcții de conducere sau de execuție în domeniul controlului privind respectarea legislației din domeniul muncii și securității și sănătății în muncă.”

Art. VI. – La articolul 7 alineatul (1) din Legea nr. 1244/2002 cu privire la rezerva Forțelor Armate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 124–125, art. 989), cu modificările ulterioare, textul „și ai agenților economici, indiferent de tipul de proprietate” se exclude.

Art. VII. – Legea nr. 1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 137–138, art. 1054), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 11:

la alineatul (2), textul „primării (preturi), instituții publice și agenții economici, indiferent de tipul de proprietate” se substituie cu textul „primării (preturi) și instituțiile publice”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Evidența militară a cetățenilor se ține de către organele prevăzute la alin. (1), în baza datelor disponibile prin intermediul platformei de interoperabilitate.”

la alineatul (9), textul „și agenții economici, indiferent de tipul de proprietate” se exclude.

2. Articolul 44:

la alineatul (1):

partea introductivă va avea următorul cuprins:

„Autoritățile publice și instituțiile publice, în raport cu proprii salariați, sunt obligate.”;

literele e) și f) se abrogă;

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Autoritățile publice, instituțiile publice și agenții economici, indiferent de tipul de proprietate, în raport cu proprii salariați, sunt obligați:

a) să acorde, la solicitarea recruților chemați pentru încorporare, un concediu plătit de 5 zile, în scopul soluționării problemelor personale și familiale;

b) să acorde recruților și rezerviștilor, chemați la centrele militare pentru clarificarea situației militare, un concediu plătit de cel mult 3 zile.”

3. La articolul 45 alineatul (7), textul „și agenții economici,” se exclude.

Art. VIII. – Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159–162, art. 648), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 9 alineatul (2) litera c), cuvintele „regulamentului intern al unității” se substituie cu textul „regulamentului intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator,”.

2. La articolul 42¹, alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Dacă în cadrul unității nu există nici sindicat, nici reprezentanți aleși, informația indicată la alin. (2) este adusă la cunoștința salariaților printr-un:

a) anunț transmis prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicație, care poate fi accesat de fiecare salariat; și/sau

b) anunț public, plasat pe pagina web a unității, după caz; și/sau

c) anunț public, afișat pe un panou informativ cu acces general la sediul unității și la fiecare dintre filialele sau reprezentanțele acesteia.”

3. La articolul 45, cuvintele „regulamentul intern al unității” se substituie cu textul „regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator,”.

4. Articolul 48:

la alineatul (1), al doilea enunț se exclude;

la alineatul (2), textul „regulamentul intern al unității” se substituie cu textul „regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator”.

5. La articolul 53 alineatul (1), textul „regulamentul intern al unității,” se substituie cu textul „regulamentul intern al unității, dacă acesta este elaborat și aprobat de angajator,”.

6. La articolul 55 alineatul (1):

litera m) va avea următorul cuprins:

„m) cu salariații asociațiilor religioase;”

alineatul se completează cu litera m¹) cu următorul cuprins:

„m¹) cu salariații care activează în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor;”.

7. La articolul 60 alineatul (4), cuvintele „regulamentul intern al unității” se substituie cu textul „regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator”.

8. La articolul 78, alineatul (2) se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) pentru perioada absenței salariatului de la locul de muncă pe un termen maxim de 30 de zile, dacă angajatorul nu a fost informat despre motivul absenței;”.

9. La articolul 80¹ alineatul (5), cuvintele „regulamentul intern al unității” se substituie cu textul „regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator”.

10. La articolul 86 alineatul (1):

la litera e), cuvintele „regulamentul intern al unității” se substituie cu textul „regulamentul intern al unității, dacă acesta este elaborat și aprobat de angajator”;

litera h) va avea următorul cuprins:

„h) absența fără motive întemeiate de la locul de lucru timp de cel puțin 4 ore consecutive (fără a ține cont de pauza de masă) în timpul zilei de muncă – în cazul salariaților cu durata zilnică a timpului de muncă de minim 8 ore pe zi, sau timp de cel puțin jumătate din durata zilnică a timpului de muncă – în cazul salariaților cu durata zilnică a timpului de muncă mai mică sau mai mare de 8 ore pe zi;”.

11. La articolul 95 alineatul (1), cuvintele „regulamentul intern al unității” se substituie cu textul „regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator”.

12. La articolul 97¹, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) În vederea facilitării transferurilor prevăzute la alin. (3), angajatorul informează salariații despre funcțiile vacante cu normă întreagă și pe fracțiuni de normă apărute în cadrul unității, în termen de 5 zile lucrătoare de la data apariției funcțiilor respective. Informația privind funcțiile vacante este adusă la cunoștința salariaților și reprezentanților acestora, la nivel de unitate, printr-un:

a) anunț transmis prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicație, care poate fi accesat de către fiecare salariat; și/sau

b) anunț public, plasat pe pagina web a unității, după caz; și/sau

c) anunț public, afișat pe un panou informativ cu acces general la sediul unității și la fiecare dintre filialele sau reprezentanțele acesteia.”

13. Articolul 98:

la alineatul (2), cuvintele „regulamentul intern” se substituie cu textul „prin regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator”;

la alineatul (4), cuvintele „regulamentul intern al unității” se substituie cu textul „regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator,”.

14. La articolul 99 alineatul (2), cuvintele „regulamentul intern al unității” se substituie cu textul „regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator,”.

15. La articolul 102 alineatul (3), cuvintele „regulamentul intern al unității” se substituie cu textul „regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator,”.

16. Articolul 106 va avea următorul cuprins:

„Articolul 106. Evidența timpului de muncă

Angajatorul este obligat să țină evidența timpului muncii prestate efectiv de fiecare salariat, inclusiv al muncii suplimentare, al muncii prestate în zilele de repaus și în zilele de sărbătoare nelucrătoare, conform modelului aprobat prin convențiile colective încheiate la nivel național, sau să țină evidența orelor de muncă prestate zilnic de fiecare salariat, în condițiile stabilite cu salariații prin acord scris, în funcție de activitatea specifică desfășurată de către aceștia.”

17. La articolul 107 alineatul (2), cuvintele „regulamentul intern al unității” se substituie cu textul „regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator”.

18. La articolul 109 alineatul (2), cuvintele „regulamentul intern al unității” se substituie cu textul „regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator”.

19. La articolul 114 alineatul (1) litera e), cuvintele „regulamentul intern al unității” se substituie cu textul „regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator”.

20. La articolul 116:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Concediile de odihnă anuale pentru anul următor pot fi programate de către angajator de comun acord cu reprezentanții salariaților până la sfârșitul fiecărui an calendaristic.”

alineatul (5) se abrogă.

21. La articolul 117, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Indemnizația de concediu se plătește de către angajator cu cel puțin 3 zile calendaristice înainte de începerea concediului sau la o dată agreată de părți, dar nu mai târziu de data achitării salariului pentru luna în care a fost acordat concediul respectiv.”

22. La articolul 197¹, alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Dacă în cadrul unității nu există nici sindicat, nici reprezentanți aleși, informația indicată la alin. (3) este adusă la cunoștința salariaților printr-un:

a) anunț transmis prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicație, care poate fi accesat de fiecare salariat; și/sau

b) anunț public, plasat pe pagina web a unității, după caz; și/sau

c) anunț public, afișat pe un panou informativ cu acces general la sediul unității și la fiecare dintre filialele sau reprezentanțele acesteia.”

23. La articolul 198, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Regulamentul intern al unității este un act juridic opțional care, la decizia angajatorului, poate fi elaborat pentru unitate, cu consultarea reprezentanților salariaților, și care se aprobă prin ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) angajatorului. Angajatorilor care aprobă, în mod benevol, regulamente interne ale unităților li se aplică corespunzător prevederile prezentului cod.”

24. La articolul 199 alineatul (1), partea introductivă va avea următorul cuprins:

„Dacă angajatorul elaborează și aprobă regulamentul intern al unității, conform art. 198, acesta trebuie să conțină următoarele prevederi:”.

25. La articolul 201, cuvintele „regulamentul intern al unității” se substituie cu textul „regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator”.

26. La articolul 203 alineatul (2), cuvintele „Regulamentul intern al unității” se substituie cu textul „Regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator”.

27. La articolul 211² alineatul (2), cuvintele „regulamentul intern al unității” se substituie cu cuvintele „regulamentul de evaluare a performanței individuale a salariatului”.

28. În cuprinsul articolului 211⁴, cuvintele „regulamentul intern al unității”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „regulamentul de evaluare a performanței individuale a salariatului” la forma gramaticală corespunzătoare.

29. La articolul 292² alineatul (2), cuvintele „regulamentul intern al unității” se substituie cu textul „regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator,”.

Art. IX. – La articolul 22 din Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 214–220, art. 704), cu modificările ulterioare, alineatul (1) se modifică după cum urmează:

la litera c), după cuvintele „pe suport de hârtie” se introduc cuvintele „sau în formă de document electronic”;

la litera r), după cuvintele „să solicite” se introduce textul „, prin document electronic,”;

la litera s), după cuvintele „să primească” se introduce textul „, în formă de document electronic,”;

la litera ș), după cuvântul „informeze” se introduce textul „, prin document electronic,”.

Art. X. – Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 13–20, art. 10), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 18 alineatul (2), după cuvintele „agenții economici” se introduce textul „sau autoritatea administrației publice locale, în cazurile indicate la art. 16 alin. (5) și (6) din Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior,”.

2. La anexa nr. 6 partea I punctul 5, după poziția 5.8.3 se introduce poziția 5.8¹ cu următorul cuprins:

5.8 ¹	Unitate de comerț care desfășoară cel puțin una dintre următoarele activități: <ul style="list-style-type: none"> – comerțul cu ridicata al animalelor vii; – comerțul cu ridicata al blănurilor, pieilor brute și pieilor prelucrate; – comerțul cu ridicata al cărnii și produselor din carne; – comerțul cu ridicata al produselor lactate, ouălor, uleiurilor și grăsimilor comestibile; – comerțul cu ridicata specializat al altor alimente, inclusiv al peștelui, crustaceelor și moluștelor; – comerțul cu amănuntul al animalelor vii; – comerțul cu amănuntul al pieilor brute și pieilor prelucrate; – comerțul cu amănuntul al cărnii și produselor din carne; – comerțul cu amănuntul al laptelui și produselor lactate, ouălor, uleiurilor și grăsimilor comestibile; – comerțul cu amănuntul al peștelui și produselor din pește; – comerțul cu amănuntul al altor produse alimentare de origine animală și vegetală
------------------	--

Art. XI. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 46¹, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Planul de remediere este întocmit și anexat de către agentul constator la procesul-verbal cu privire la contravenție prin care s-a constatat contravenția. În cazul în care contravenția a fost constatată în urma controlului de stat efectuat de către organele abilitate cu funcții de control, conform Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, planul de remediere se include în procesul-verbal de control sau se anexează la acesta.”

2. La articolul 366 alineatul (2), textul „agenților economici, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare,” se exclude.

3. La articolul 440 alineatul (4²), textul „la art. 5¹” se substituie cu textul „la art. 4 alin. (10) și art. 5¹”.

Art. XII. – Articolul 49 din Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 67, art. 183), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Lista profesiilor și a factorilor de producție nocivi, a lucrărilor cu risc sporit pentru apariția și răspândirea bolilor transmisibile, procedura și periodicitatea desfășurării examenelor medicale se stabilesc de către Guvern.”

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Rezultatele examenelor medicale la angajare și ale examenelor periodice sunt confirmate printr-un act eliberat de instituțiile medicale publice sau private, în modul și conform modelului stabilite de către Guvern.”

articolul se completează cu alineatele (6) și (7) cu următorul cuprins:

„(6) Examenele medicale la angajare și examenele periodice, desfășurate în scopul prevenirii apariției și răspândirii bolilor transmisibile, se efectuează în cadrul prestatorilor publici sau privați de asistență medicală primară, încadrați în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, costurile fiind acoperite din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală.

(7) Examenele medicale la angajare și examenele periodice, desfășurate în scopul prevenirii apariției bolilor profesionale, se efectuează în cadrul prestatorilor publici sau privați de asistență medicală, costurile fiind acoperite de angajator.”

Art. XIII. – Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 230–237, art. 262), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 14 alineatul (7), al doilea enunț va avea următorul cuprins: „Activitățile de comerț prevăzute în partea I pct. 5 pozițiile 5.8, 5.8.1, 5.8.2, 5.8.3 și 5.8¹ și în partea II pct. 3 pozițiile 3.3 și 3.4 din anexa nr. 6 la Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară, precum și activitățile prevăzute în anexa nr. 4 la prezenta lege se indică în notificare și în cazurile în care acestea nu constituie activitatea principală a comerciantului.”

2. La articolul 16 alineatul (5), partea introductivă va avea următorul cuprins:

„Autoritatea administrației publice locale, prin intermediul resursei informaționale în domeniul comerțului, depune cererea pentru eliberarea actului permisiv lipsă, aferent activităților prevăzute în partea I pct. 5 pozițiile 5.8, 5.8.1, 5.8.2, 5.8.3 și 5.8¹ și în partea II pct. 3 pozițiile 3.3 și 3.4 din anexa nr. 6 la Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară, precum și celor prevăzute în anexa nr. 4 la prezenta lege, în următoarele cazuri:”.

3. La articolul 17 alineatul (5), textul „în cazul în care comerciantul desfășoară activități stabilite în anexa nr. 3” se substituie cu textul „, în cazul în care comerciantul desfășoară activități stabilite în partea I pct. 5 pozițiile 5.8, 5.8.1, 5.8.2, 5.8.3 și 5.8¹ și în partea II pct. 3 pozițiile 3.3 și 3.4 din anexa nr. 6 la Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară,”.

4. La articolul 21⁴:

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Cerințele și condițiile pentru efectuarea examenelor medicale la angajare și a examenelor periodice pentru angajații unităților comerciale se aplică în conformitate cu prevederile Legii nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice.”

alineatul (5) se abrogă.

5. Anexa nr. 3 se abrogă.

Art. XIV. – Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 181–184, art. 595), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 4 alineatul (1⁴), cifra „5” și cifrele „10” se substituie cu cifrele „15”.

2. Articolul 18 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) La delegația de control se anexează, în mod obligatoriu, listele de verificare în temeiul cărora se va desfășura controlul în cauză.”

3. La articolul 21 alineatul (1), litera f) va avea următorul cuprins:

„f) înregistrarea delegației de control în Registrul de stat al controalelor, iar în cazul controlului inopinat – și a notei de motivare.”

4. Articolul 25 se completează cu litera k) cu următorul cuprins:

„k) să documenteze acțiunile inspectorilor și ale persoanelor care îi însoțesc în interes de serviciu prin proba cu martori și/sau prin intermediul altor mijloace, precum mijloacele de înregistrare foto, video, audio etc. Prelucrarea datelor cu caracter personal ale persoanelor vizate se realizează în baza interesului legitim al persoanelor supuse controlului, conform legislației privind protecția datelor cu caracter personal. În procesul efectuării controlului, persoana supusă controlului nu este obligată să obțină acceptul sau să informeze prealabil persoanele vizate despre documentarea acțiunilor acestora și despre utilizarea unor astfel de mijloace.”

Art. XV. – La articolul 6 din Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 131–138, art. 249), cu modificările ulterioare, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) În blocurile locative cu apartamente proprietate privată, trecerea locuințelor în categoria încăperilor cu altă destinație decât cea de locuință se efectuează cu acordul prealabil, în formă scrisă, al cel puțin două treimi din totalitatea proprietarilor de apartamente și încăperi cu altă destinație decât cea de locuință, inclusiv al tuturor proprietarilor de apartamente și încăperi cu altă destinație decât cea de locuință cu care se învecinează imediat, pe plan orizontal și vertical, locuința respectivă.”

Art. XVI. – Legea nr. 150/2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 277–288, art. 483), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2 noțiunea „obiective de infrastructură tehnico-edilitară”, ultimul enunț va avea următorul cuprins: „Obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară constituie bunuri imobile în măsura în care acestea corespund noțiunii respective conform prevederilor Codului civil. Nu constituie bunuri imobile și nici părți componente ale bunurilor imobile obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară care nu sunt atașate, în mod permanent, la un teren sau la o clădire și care pot fi separate fără a deteriora, în mod substanțial, și fără a schimba destinația clădirii sau terenului.”

2. La articolul 10 alineatul (1), litera b) se completează cu textul „ – în cazul obiectivelor tehnico-edilitare care constituie bunuri imobile”.

Art. XVII. – La articolul 3 din Legea nr. 248/2022 privind acordarea scutirii de plata drepturilor de import pentru cetățenii Republicii Moldova care revin cu traiul în Republica Moldova și modificarea Codului contravențional nr. 218/2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 257–263, art. 528), cu modificările ulterioare, litera d) va avea următorul cuprins:

„d) în ultimele 60 de luni de la depunerea cererii s-a aflat cumulativ cel puțin 36 de luni în afara teritoriului Republicii Moldova sau are dovada aflării în afara teritoriului Republicii Moldova pentru o perioadă de cel puțin 10 ani;”

Art. XVIII. – Articolul III din Legea nr. 356/2022 pentru modificarea unor acte normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 456–459, art. 813) se modifică după cum urmează:

la punctul 12, după textul „Serviciul Fiscal de Stat.” se introduce următorul enunț: „Registrul se prezintă la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat până la data de 25 a lunii următoare încheierii anului fiscal.”

punctele 13 și 14 vor avea următorul cuprins:

„13. La articolul 69¹¹, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În prima perioadă fiscală, contribuabilul este în drept să diminueze suma impozitului pe venit datorat cu suma cheltuielilor suportate pentru procurarea echipamentului de casă și de control utilizat în activitate, cu excepția persoanelor care au beneficiat de compensarea sumei aferente procurării echipamentului de casă și de control.”

14. La articolul 69¹²:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Calcularea impozitului pe venit se realizează trimestrial de către Serviciul Fiscal de Stat, prin remiterea avizelor de plată până la data de 25 a lunii următoare trimestrului de gestiune.

Pentru trimestrele I–III se achită 1% din vânzările efectuate pentru fiecare trimestru, dar nu mai puțin de 750 de lei.

În avizul de plată pentru trimestrul IV se recalculează suma impozitului pe venit aferent perioadei fiscale, cu stabilirea diferenței aferente impozitului pe venit corespunzător vânzărilor efectuate pe parcursul anului fiscal și suma impozitului pe venit calculată pentru trimestrele I–III.

Achitarea impozitului pe venit se efectuează până la data de 25 a lunii următoare termenului de prezentare a avizului de plată.”

alineatele (4) și (5) se abrogă.”

Art. XIX. – La articolul VI alineatul (1) din Legea pentru modificarea unor acte normative nr. 25/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 92, art. 136), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) art. I pct. 9 și 10 și art. V, care vor intra în vigoare la 1 iulie 2023;”

Art. XX. – (1) Prin derogare de la art. 56 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prezenta lege intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor:

a) art. I pct. 2 și 3, art. II și art. XVIII, care intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;

b) art. I pct. 1, care intră în vigoare la data de 1 iulie 2023;
c) art. IX, care intră în vigoare peste 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:
a) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;
b) va elabora și va aproba actele normative necesare pentru implementarea prezentei legi.

(3) Prin derogare de la prevederile art. 15 alin. (2) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și ale art. 11¹ alin. (6) din Legea nr. 140/2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii, planul anual al controalelor pentru anul 2023, care va conține un număr exact de controale planificate asupra unui număr prestabilit de persoane pe parcursul anului, va fi aprobat de către Inspectoratul de Stat al Muncii și publicat pe pagina sa web oficială, precum și se va înregistra în Registrul de stat al controalelor până la data de 1 iunie a anului calendaristic la care se referă planul controalelor.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

SINTEZA
amendamentelor propunerilor și obiecțiilor la
Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri)
(nr. 62 din 07.03.2023)

Textul legii modificate	Textul părții constitutive a proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul și conținutul amendamentului, propunerii obiecții	Avizul Guvernului	Rezultatele examinării de către Comisie
1 Codul fiscal nr.1163/1997 Articolul 123 ³ . Modul de calculare a prețului de referință al țigaretelor și al țigărilor de foi (cigarillos) (3) Se interzice vânzarea de către orice persoană a țigaretelor și a țigărilor de foi (cigarillos) la preț mai mic decât cel de referință.”	2	3 <u>Amendament deputat Radu Marian (RM nr. 05/03-20 din 07.04.2023)</u> Art. I. - Codul fiscal nr.1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. La articolul 123 ³ alineatul (3) cuvântul „vânzarea” se substituie cu cuvintele „vânzarea cu amănuntul”. <i>Argumentare:</i> Prin Legea nr.356/2022 pentru modificarea unor acte normative în Codul fiscal nr.1163/1997 începând cu 1 aprilie 2023 a fost introdus conceptul prețului de referință al țigaretelor și al țigărilor de foi (cigarillos) ceea ce reprezintă valoarea rezultată prin aplicarea (înmulțirea) cotei accizei minime pentru anul de referință la volumul în expresie naturală (1000 bucăți) cu coeficientul de 1,46 înmulțit la numărul	Amendamentul RM nr. 05/03-20 din 7 aprilie 2023, ce vizează modificarea articolului 123 ³ alineatul (3) și a articolului 262 ¹ alineatul (3) din Codul fiscal nr. 1163/1997, se susține în partea ce ține de conceptul prețului de referință al țigaretelor și al țigărilor de foi (cigarillos), or, potrivit articolului 123 ¹ alineatul (6), se interzice vânzarea de către orice persoană a țigaretelor la un preț ce depășește prețul maxim de vânzare cu amănuntul.	4 Se acceptă conform avizului Guvernului

		<p>de țigarete în pachet și împărțit la 1000. Prețul de referință include toate impozitele și taxele. Articolul 123³ alineatul (3) din codul menționat prevede că se interzice vânzarea de către orice persoană a țigaretelor și a țigărilor de foi (cigarillos) la preț mai mic decât cel de referință. Totodată, articolul 262¹ alineatul (3) din cod prevede că înregistrarea prețului maxim de vânzare a țigaretelor la o valoare mai mică decât prețul de referință, comercializarea țigaretelor și a țigărilor de foi (cigarillos) la un preț mai mic decât prețul de referință se sancționează cu amendă în mărime de la 30% la 50% din valoarea țigaretelor și/sau a țigărilor de foi (cigarillos) aflate în stoc la momentul controlului, pornind de la prețul de referință. Prin urmare, constatăm că legea se referă la interzicerea vânzării/comercializării țigaretelor și a țigărilor de foi la un preț mai mic decât prețul de referință către oricare persoană în cadrul oricărei activități de comerț, fie ambulant, cu amănuntul sau cu ridicata, or scopul amendamentului propus se referea la vânzarea mărfurilor menționate către consumatorul final, ceea ce înseamnă doar în cadrul comerțului cu amănuntul.</p>	<p>Astfel, dat fiind faptul că norma relatată mai sus prevede prețul maxim de vânzare cu amănuntul în corelare cu noțiunile si în sensul articolului 123¹ alineatul (6) din Codul fiscal nr. 1163/1997, se acceptă ajustarea articolului 123 alineatul (3), prin substituirea cuvântului „vânzare” cu cuvintele „vânzarea cu amănuntul”, și a articolului 262¹ alineatul (3), prin substituirea cuvântului „comercializarea” cu cuvintele „comercializarea cu amănuntul”.</p>	
--	--	---	---	--

			<p>Astfel, amendamentul propus spre examinare prevede remedierea unei neclarități de ordin fiscal în vederea excluderii unor interpretări duale în cadrul efectuării controalelor de către organul fiscal.</p>		
<p>Codul fiscal nr. 1163/1997 Articolul 262¹. Nerespectarea regulilor de comercializare a țigaretelor (3) Înregistrarea prețului maxim de vânzare a țigaretelor la o valoare mai mică decât prețul de referință, comercializarea țigaretelor și a țigărilor de foi (cigarillos) la un preț mai mic decât prețul de referință se sancționează cu amendă în mărime de la 30% la 50% din valoarea țigaretelor și/sau a țigărilor de foi (cigarillos) aflate în stoc la momentul controlului, pornind de la prețul de referință.</p>	<p><u>Amendament deputat Radu Marian (RM nr. 05/03-20 din 07.04.2023)</u> Art. I. - Codul fiscal nr. 1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 2. La articolul 262¹ alineatul (3) cuvântul „comercializarea” se substituie cu cuvintele „comercializarea cu amănuntul a”.</p>	<p>Amendamentul RM nr. 05/03-20 din 7 aprilie 2023, ce vizează modificarea articolului 1233 alineatul (3) și a articolului 262¹ alineatul (3) din Codul fiscal nr. 1163/1997, se susține în partea ce ține de conceptul prețului de referință al țigaretelor și al țigărilor de foi (cigarillos), or, potrivit articolului 123¹ alineatul (6), se interzice vânzarea de către orice persoană a țigaretelor la un preț ce depășește prețul maxim de vânzare cu amănuntul. Astfel, dat fiind faptul că norma relatată mai sus prevede prețul maxim de vânzare cu amănuntul în corelare cu noțiunile si în sensul articolului 123¹</p>	<p>Se acceptă conform avizului Guvernului</p>		

	<p>Legea 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător Articolul 16. Înlesniri și garanții acordate titularului patentei</p> <p>(1) Pentru următoarele categorii ale populației, taxa pentru patentă se reduce:</p> <p>a) pentru invalizii de gradele I și II – cu 20% din taxa stabilită;</p> <p>b) pentru persoanele care sînt la evidență la oficiile forței de muncă și nu au</p>		<p>Amendament deputat Radu Marian (RM nr. 06/03-21 din 10.04.2023)</p> <p>Art. I. Articolul 16 din Legea 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător se completează cu un nou alineat cu următorul conținut:</p> <p>„(4) Guvernul este în drept de a compensa unele cheltuieli suportate de persoanele fizice ce desfășoară activități independente, care la 31 decembrie 2022 erau titulari de patentă pentru desfășurarea activităților în domeniul comerțului cu amănuntul. Modalitatea și perioada acordării compensațiilor se aprobă de Guvern.”</p> <p><i>Argumentare</i></p>	<p>alineatul (6) din Codul fiscal nr. 1163/1997, se acceptă ajustarea articolului 123 alineatul (3), prin substituirea cuvîntului „vînzare” cu cuvintele „vînzarea cu amănuntul”, și a articolului 262¹ alineatul (3), prin substituirea cuvîntului „comercializarea” cu cuvintele „comercializarea cu amănuntul”.</p>	<p>Se acceptă conform avizului Guvernului</p>
--	--	--	--	---	--

<p>fost plasate în câmpul muncii în decursul a 6 luni – cu 15% din taxa stabilită (din această categorie nu fac parte persoanele care au refuzat locul de muncă propus). Înlesnirea în cauză se acordă pe un an de la data depunerii cererii pentru primirea patentei;</p> <p>c) pentru persoanele care întrețin membri ai familiei inapți pentru muncă pe motiv de vîrstă sau de sănătate:</p> <p>4-6 membri ai familiei – cu 20% din taxa stabilită;</p> <p>7-9 membri ai familiei – cu 30% din taxa stabilită;</p> <p>10 sau mai mulți membri ai familiei – cu 40% din taxa stabilită;</p> <p>d) pentru studenți și pensionari – cu 20% din taxa stabilită.</p> <p>(2) Orice decizie, conform căreia plata pentru patentă se majorează, intră în vigoare nu mai înainte de expirarea a 3 luni după publicarea ei.</p>		<p>Modificarea dată este necesară pentru a asigura operaționalitatea Programului ODA dedicat deținătorilor de patente care vor trece la activitatea independentă.</p>	<p>susține, cu următoarele propuneri de ajustare.</p> <p>Expunerea normei aferente dreptului Guvernului de a compensa „unele cheltuieli” suportate de persoanele fizice ce desfășoară activități independente prezintă o formulă ce este contrară principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea actelor normative, având în vedere că sintagma „unele cheltuieli” nu stabilește în mod clar și previzibil care cheltuieli anume vor putea fi compensate de Guvern.</p> <p>În acest sens, se propune ca la începutul propoziției a doua să se completeze cu textul „Structura cheltuielilor,” iar cuvântul „Modalitatea” să se scrie</p>
--	--	---	---

<p>(3) Titularul patentei este eliberat de datoria de a plăti suplimentar pentru patentă dacă, prin actele normative adoptate după primirea patentei, taxa pentru ea s-a majorat.</p> <p>Codul fiscal nr. 1163/1997</p> <p>Articolul 69⁷. Subiecții impunerii</p> <p>(3) Contribuabilul care a încetat activitatea este obligat, în termen de 5 zile de la adoptarea unei astfel de decizii, să prezinte o informație la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat, cu anexarea obligatorie a declarației cu privire la impozitul pe venit din activități independente.</p> <p>Articolul 69⁸. Metode de evidență și aplicarea acestora</p> <p>(1) Contribuabilii aplică contabilitatea de casă în conformitate cu art.44 alin.(2).</p>		<p>cu prima literă minusculă.</p> <p>Considerăm oportună excluderea cuvintelor „activităților în domeniu”, or, potrivit art. 3 din Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior, comerțul cu amănuntul nu reprezintă un domeniu, ci o formă de comerț în care produsele se vând direct consumatorilor pentru consum final.</p> <p>Totodată, în vederea îmbunătățirii procesului de desfășurare a activității independente, precum și a procesului de administrare, se propune completarea proiectului de lege după cum urmează:</p> <p>„Art. 1. - La articolul 69⁷ alineatul (3) din Codul fiscal nr. 1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu</p>
--	--	--

<p>Articolul 69¹¹. Cota de impozit</p> <p>(1) Cota impozitului pe venit constituie 1% din obiectul impunerii, dar nu mai puțin de 3000 de lei.</p> <p>(2) În prima perioadă fiscală, contribuabilul este în drept să diminueze suma impozitului pe venit datorat cu suma cheltuielilor suportate pentru procurarea (achiziționarea) echipamentului de casă și de control utilizat în activitate.</p> <p>Articolul 69¹². Modul de calculare, achitare și declarare</p> <p>(1) Calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra venitului din activități independente, care nu poate constitui mai puțin de 3000 de lei anual.</p> <p>(2) Calcularea impozitului se efectuează anual.</p> <p>Achitarea impozitului la buget se efectuează în rate, trimestrial, pînă la data de</p>		<p>modificările ulterioare, textul „, cu anexarea obligatorie a declarației cu privire la impozitul pe venit din activități independente” se exclude.</p> <p>Art. II. - Articolul III din Legea nr. 356/2022 pentru modificarea unor acte normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 456-459, art. 813), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La punctul 12, articolul 69⁸ alineatul (1) se completează cu următorul enunț: „Registrul se prezintă la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat pînă la data de 25 a lunii următoare încheierii anului fiscal.”</p> <p>2. La punctul 13, articolul 69¹¹ alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) În prima perioadă fiscală,</p>
--	--	---

<p>25 a lunii următoare trimestrului corespunzător.</p> <p>Legea nr. 356/2022 pentru modificarea unor acte normative</p> <p>Art.III. – Codul fiscal nr.1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>12. Articolul 69⁸ va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 69⁸. Metode de evidență și aplicarea acestora</p> <p>(1) Evidența procurărilor de la persoane fizice se efectuează în registru, conform modelului stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.</p> <p>13. La articolul 69¹¹ alineatul (2), textul „(achiziționarea)” se exclude.</p> <p>14. La articolul 69¹²: alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p>		<p>contribuabilul este în drept să diminueze suma impozitului pe venit datorat cu suma cheltuielilor suportate pentru procurarea echipamentului de casă și de control utilizat în activitate, cu excepția persoanelor care au beneficiat de compensarea sumei aferentă procurării echipamentului de casă și de control.”</p> <p>3. La punctul 14, articolul 69¹² alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Calcularea impozitului pe venit se realizează trimestrial de către Serviciul Fiscal de Stat prin remiterea avizelor de plată până la data de 25 a lunii următoare trimestrului de gestiune.</p> <p>Pentru trimestrele I-III se achită 1% din vânzările efectuate pentru fiecare trimestru, dar nu mai puțin de 750</p>
---	--	--

	<p>„(2) Calcularea impozitului se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat. Achitarea impozitului la buget se efectuează în rate, trimestrial, până la data de 25 a lunii următoare trimestrului de gestiune. În trimestrele I–III se achită 1% din vânzările trimestriale pentru fiecare trimestru, dar nu mai puțin de 750 de lei. În trimestrul IV se recalculează suma impozitului pe venit aferent perioadei fiscale, cu stabilirea diferenței aferente impozitului pe venit corespunzător vânzărilor efectuate pe parcursul anului fiscal și suma impozitului pe venit calculată pentru trimestrele I–III.”</p> <p>alineatele (4) și (5) se abrogă.</p>		<p>de lei. în avizul de plată pentru trimestrul IV se recalculează suma impozitului pe venit aferent perioadei fiscale, cu stabilirea diferenței aferente impozitului pe venit corespunzător vânzărilor efectuate pe parcursul anului fiscal și suma impozitului pe venit calculată pentru trimestrele I–III.</p> <p>Achitarea impozitului pe venit se face până la data de 25 a lunii următoare termenului de prezentare a avizului de plată.”</p> <p>Art. III. - Articolul 24 din Legea nr. 1164/1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal (replicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (37) cu următorul cuprins:</p>
--	---	--	---

				<p>„(37) Prin derogare de la art. 69¹² alin. (4) din Codul fiscal, declararea impozitului pe venit de către persoanele fizice care desfășoară activitate independentă în anul 2023, pentru perioada de activitate de la 1 ianuarie până la 30 iunie 2023, se efectuează nu mai târziu de data de 25 iulie 2023.”</p> <p>Art. IV. - Prin derogare de la prevederile articolului 56 alineatul (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția articolului I, care va intra în vigoare la 1 iulie 2023.”</p>	<p>Se acceptă conform avizului Guvernului</p>
				<p>Amendamentul AT nr. 13/03-23 din 10 aprilie 2023, ce vizează completarea notei din anexa nr. 2 la Legea nr.</p>	
				<p>Amendament deputat Alexandr Trubcea (AT nr. 13/03-23 din 10.04.2023)</p> <p>La articolul XIII:</p> <p>Nota la Anexa nr.2 la Legea 1380/1997 să se completeze cu pct.16 cu următorul</p>	
				<p>Legea nr. 1380/1997 Anexa nr.2 la Legea cu privire la tariful vamal</p>	

<p>Lista serviciilor vamale și cuanțul taxei pentru proceduri vamale Notă</p>	<p>cuprins: „Taxa pentru efectuarea procedurilor vamale la export nu se percepe pentru mărfurile expediate prin intermediul trimiterilor poștale internaționale a căror valoare în vama nu depășește 1.000 euro.” <i>Argumentare:</i> 1. Amendamentul își propune modificarea notei de la Anexa nr.2 la Legea 1380/1997 privind Tariful Vamal Actualmente, conform pct.3, Anexa nr.2 la Legea 1380/1997 („Taxa pentru proceduri vamale”), taxa pentru vămuirea mărfurilor plasate în export sau reexport, cu excepția celor menționate la pct.6, constituie 0,1%, din valoarea contractuală a mărfii, luându- se în considerare cheltuielile legate de transportul până la frontieră, dar nu mai mult de 500 euro. La moment, anual la Bugetul Public Național se încasează sub 50 000 lei anual din aplicarea taxei în cauză, fiind în scădere. Astfel, în anul 2021 s-au încasat 45 000 lei, iar în anul 2022, circa. 35 000 lei. Implementarea amendamentului va conduce la următoarele beneficii: 1. Facilitarea exportului, în general, și comerțului electronic, în special, 2. Aplicarea practică a CN 22, CN 23, care echivalează cu declarațiile vamale și sunt</p>	<p>1380/1997 cu privire la tariful vamal cu prevederi ce țin de scutirea de taxa pentru efectuarea procedurilor vamale pentru mărfurile expediate prin intermediul trimerilor poștale internaționale a căror valoare în vamă nu depășește 1000 de euro, se susține, având în vedere că această scutire va facilita exportul. In subsidiar, în vederea respectării normelor de tehnică legislativă, înainte de textul „Taxa pentru efectuarea procedurilor vamale...” se vor introduce cifrele „16”.</p>	
---	--	---	--

	<p>Articolul 9¹. Incompatibilități pentru inspectorul de muncă (1) Inspectorului de muncă i se interzice să fondeze servicii externe private de protecție și prevenire în sensul prevăzut de Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008, precum și să activeze sau să aibă orice interes personal în cadrul acestora. (2) Situațiile de incompatibilitate prevăzute la alin. (1) urmează să înceteze în termen de o lună de la data apariției acestora. Dacă nu a eliminat situația de incompatibilitate în termenul prevăzut, inspectorul de muncă este destituit din funcție.</p>		<p>perfectate electronic, fără a fi necesară prezența fizică a expeditorului, 3. Valorificarea sistemelor informatice ale Serviciului Vamal și î. S. "Poșta Moldovei", care au necesitat investiții financiare considerabile până la intrarea în vigoare a noului Cod Vamal.</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>Articolul 9¹. Incompatibilități pentru inspectorul de muncă (1) Inspectorului de muncă i se interzice să fondeze servicii externe private de protecție și prevenire în sensul prevăzut de Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008, precum și să activeze sau să aibă orice interes personal în cadrul acestora. (2) Situațiile de incompatibilitate prevăzute la alin. (1) urmează să înceteze în termen de o lună de la data apariției acestora. Dacă nu a eliminat situația de incompatibilitate în termenul prevăzut, inspectorul de muncă este destituit din funcție.</p>		<p>Amendament deputat Dorian Istratii (DI nr. 01/03-32 din 19.04.2023) Articolul I din proiect se expune în următoarea redacție: „Art. I. - Articolul 9¹ din Legea nr.140/2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii va avea următorul cuprins: „Articolul 9¹. Incompatibilități pentru inspectorul de muncă (1) Inspectorului de muncă i se interzice să fondeze servicii externe private de protecție și prevenire, societăți comerciale care prestează servicii de consultanță pentru afaceri și management, sau orice alte servicii conexe, precum și să activeze sau să aibă orice interes personal în cadrul acestora. (2) Situațiile de incompatibilitate prevăzute la alin. (1) urmează să înceteze în termen de o lună de la data apariției acestora. Dacă nu a eliminat situația de incompatibilitate în termenul prevăzut, inspectorul de muncă este destituit din funcție.</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>Articolul 10. Drepturile și obligațiile angajatorului (1) Angajatorul are dreptul: f) să introducă în regulamentul intern al unității dispoziții privind interzicerea discriminărilor după oricare criteriu și a hărțuirii sexuale;</p>	<p>Art. III. – Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 2. La articolul 10 alineatul (2), litera f) va avea următorul cuprins: „f) să întreprindă măsuri de prevenire și/sau interzicere a discriminărilor după oricare criteriu și a hărțuirii sexuale”.</p>	<p>(3) Persoana care în ultimii 5 ani a fondat entități descrise la alineatul (1), a activat sau a deținut orice interes personal în cadrul acestora nu poate activa în funcții de conducere sau de execuție în domeniul controlului privind respectarea legislației din domeniul muncii și securității și sănătății în muncă.” 2. Articolele I-XIII din proiect vor deveni, respectiv, articolele II-XIV. Amendament deputat Dan Perciun (DP nr. 11/03-15 din 24.03.2023) Art. III - Art. 10 alin. (2) lit. f) din Codul Muncii nr. 154/2003 se exclude. Aviz Direcția Generală Juridică La Art. III (modificarea Codului muncii) pct.2, referitor la obligația angajatorului de a întreprinde măsuri de prevenire a hărțuirii sexuale, menționăm că lit. f 3) din alin.(2) al art. 10 deja prevede obligația angajatorului să întreprindă măsuri de prevenire a hărțuirii sexuale la locul de muncă. În acest sens, sugerăm a fi revizuită necesitatea menținerii acestei modificări în conținutul proiectului de lege.</p>		
<p>Articolul 42¹. Informarea și consultarea salariaților</p>	<p>Art. III. – Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 (Monitorul</p>	<p>Amendament deputat Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023)</p>		<p>Se acceptă</p>	<p>Se acceptă conform amendamentului deputatului Dan Perciun (DP nr. 11/03-15 din 24.03.2023)</p>

<p>(2) Obligația informării vizează:</p> <p>a) evoluția recentă și evoluția probabilă a activităților și situației economice a unității;</p> <p>b) situația, structura și evoluția probabilă a ocupării forței de muncă în cadrul unității, precum și eventualele măsuri de anticipare preconizate, în special atunci când există o amenințare la adresa locurilor de muncă;</p> <p>c) deciziile care pot genera modificări importante în organizarea muncii sau în relațiile contractuale, inclusiv cele legate de concedierile colective sau schimbarea proprietarului unității;</p> <p>d) situația privind securitatea și sănătatea în muncă la unitate, precum și orice măsuri de natură să afecteze asigurarea acestora, inclusiv planificarea și introducerea de noi tehnologii, alegerea echipamentului de lucru și</p>	<p>Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>3. La articolul 42¹, alineatul (6) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(6) Dacă în cadrul unității nu există nici sindicat, nici reprezentanți aleși, informația menționată la alin. (2) se aduce la cunoștința salariaților printr-un:</p> <p>a) anunț transmis prin poșta electronică sau prin alt mijloc de comunicare, ce poate fi accesat de către fiecare salariat; și/sau</p> <p>b) anunț public plasat pe pagina web a unității, inclusiv la fiecare dintre filialele sau reprezentanțele acesteia.”</p>	<p>La Art. III privind modificarea Codului muncii:</p> <p>1) la articolul 197¹ alineatul (5), textul „,printr-un anunț public plasat pe un panou informativ cu acces general la sediul unității (inclusiv la fiecare din filialele sau reprezentanțele acesteia), precum și, după caz, prin intermediul paginii web sau al mesajelor electronice” se substituie cu textul: „,printr-un:</p> <p>a) anunț transmis prin poșta electronică sau prin alt mijloc de comunicare, ce poate fi accesat de către fiecare salariat; și/sau</p> <p>b) anunț public plasat pe pagina web a unității, după caz; și/sau</p> <p>c) anunț public plasat pe un panou informativ cu acces general la sediul unității, inclusiv la fiecare dintre filialele sau reprezentanțele acesteia.”</p> <p><i>Argumentare:</i></p> <p>Modificarea dată este necesară pentru ajustarea legii la modificările propuse în proiect la art.42¹ și 97¹</p> <p><u>Aviz Direcția Generală Juridică</u> La Art. III (modificarea Codului muncii): În contextul modificării propuse la pct.3, pentru alin.(6) al art.42¹ și pct.13, pentru alin.(4) art.97¹ se va examina necesitatea modificării și a alin.(5) din art.197¹.</p>	<p><u>Se acceptă</u> conform amendament ului deputatului Radu Marian (RM nr.</p>
--	---	---	---

<p>de protecție, instruirea salariaților în materie de securitate și sănătate în muncă etc;</p> <p>e) remunerația medie pe categorii de salariați sau de funcții, defalcată în funcție de sex.</p> <p>(6) Dacă în cadrul unității nu există nici sindicat, nici reprezentanți aleși, informația menționată la alin.(2) se aduce la cunoștința salariaților printr-un anunț public plasat pe un panou informativ cu acces general la sediul unității (inclusiv la fiecare din filialele sau reprezentanțele acesteia), precum și, după caz, prin intermediul paginii web sau al mesajelor electronice.</p> <p>Articolul 97¹. Garanții pentru salariați cu timp de muncă parțial</p> <p>(4) În vederea facilitării transferurilor prevăzute la alin.(3), angajatorul va</p>	<p>13. La articolul 97¹ alineatul (4), textul „printr-un anunț public plasat pe un panou informativ cu acces general la sediul unității (inclusiv la fiecare dintre filialele sau reprezentanțele acesteia), precum și pe pagina sa web, după caz” se substituie cu textul: „printr-un: a) anunț transmis prin poșta electronică sau prin alt mijloc de comunicare, ce poate fi accesat de către fiecare salariat; și/sau b) anunț public plasat pe pagina web a unității, după caz; și/sau c) anunț public plasat pe un panou informativ cu acces general la sediul unității, inclusiv la fiecare dintre filialele sau reprezentanțele acesteia.”</p>		<p>15/03-45 din 10 mai 2023)</p>
---	--	--	--------------------------------------

	<p>informa salariații despre funcțiile vacante cu normă întreagă și pe fracțiune de normă apărute în cadrul unității, în termen de 5 zile lucrătoare de la data apariției lor. Informația privind funcțiile vacante va fi adusă la cunoștința salariaților și reprezentanților acestora la nivel de unitate printr-un anunț public plasat pe un panou informativ cu acces general la sediul unității (inclusiv la fiecare dintre filialele sau reprezentanțele acesteia), precum și pe pagina sa web, după caz.</p> <p>Articolul 197¹. Garanții în caz de reorganizare a unității, schimbare a tipului de proprietate sau a proprietarului acesteia (5) Dacă la unitate nu există nici sindicat, nici reprezentanți aleși, informația menționată la alin.(3) se aduce la cunoștința salariaților</p>				
--	--	--	--	--	--

<p>printr-un anunț public plasat pe un panou informativ cu acces general la sediul unității (inclusiv la fiecare din filialele sau reprezentanțele acesteia), precum și, după caz, prin intermediul paginii web sau al mesajelor electronice.</p>				
<p>Articolul 45. Noțiunea de contract individual de muncă <i>Contractul individual de muncă</i> este înțelegerea dintre salariat și angajator, prin care salariatul se obligă să presteze o muncă într-o anumită specialitate, calificare sau funcție, să respecte regulamentul intern al unității, iar angajatorul se obligă să-i asigure condițiile de muncă prevăzute de prezentul cod, de alte acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii, de contractul colectiv de muncă, precum și să achite la timp și integral salariul.</p>	<p>Art. III. – Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 4. La articolul 45 alineatul (2), textul „regulamentul intern al unității” se substituie cu textul „regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator”.</p>	<p>Amendament deputat Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023) La Art. III privind modificarea Codului muncii: 2) la pct. 4) la articolul 45, textul „alineatul (2)” se exclude.</p> <p>Aviz Direcția Generală Juridică La Art. III (modificarea Codului muncii): La pct.4, menționăm că art.45 nu este structurat în alineate, de aceea textul „alineatul (2)” se va exclude.</p>		<p>Se acceptă conform amendamentului deputatului Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023)</p>

<p>Articolul 53. Clauza de confidențialitate (1) Prin clauza de confidențialitate părțile convin ca, pe toată durata contractului individual de muncă și timp de cel mult 2 ani după încetarea acestuia, să nu divulge date sau informații de care au luat cunoștință în perioada executării contractului individual de muncă, în condițiile stabilite de regulamentul intern al unității, de contractul colectiv sau de cel individual de muncă.</p>	<p>Art. III. – Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 6. La articolul 53 alineatul (1), textul „regulamentul intern al unității,” se exclude.</p>	<p>Amendament deputat Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023) La Art. III privind modificarea Codului muncii: 3) La pct. 6 la articolul 53 alineatul (1), textul „regulamentul intern al unității” se substituie cu textul „regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator”.</p> <p>Aviz Direcția Generală Juridică La Art. III (modificarea Codului muncii): La pct.6 nu este argumentată excluderea din alin.(1) al art.53 a textului „regulamentul intern al unității”, fiind vorba despre unul din actele care pot stabili condiții privind clauza de confidențialitate, astfel nefiind clară propunerea de excludere și nu de substituire cu textul „ <i>regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator,</i> ” în contextul modificărilor propuse la punctele 1, 4, 5, 8, 10 etc.</p>	<p><u>Se acceptă</u></p> <p><u>Se acceptă</u> conform amendamentului deputatului Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023)</p>
<p>Articolul 78. Suspendarea contractului individual de muncă la inițiativa uneia dintre părți (2) Contractul individual de muncă poate fi</p>	<p>Art. III. – Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648), cu modificările ulterioare, se</p>	<p>Amendament deputat Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023) La Art. III privind modificarea Codului muncii: 4) La pct. 9 la Articolul 78, alineatul (2) va avea următorul conținut: ”a¹) pentru perioada absenței salariatului de la locul de muncă pe un termen maxim</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>

<p>suspendat din inițiativa angajatorului: a) pe durata anchetei de serviciu, efectuate în condițiile prezentului cod;</p>	<p>modifică după cum urmează: 9. La Articolul 78, alineatul (2) se completează cu litera a¹⁾ cu următorul cuprins: „a¹⁾ în caz de absență a salariatului de la locul de muncă, dacă angajatorul nu a fost informat despre motivul absenței, însă nu mai mult decât pe un termen de 30 de zile calendaristice;”.</p>	<p>de 30 de zile, dacă angajatorul nu a fost informat despre motivul absenței”. În această redacție, norma o să indice clar că contractului individual de muncă poate fi suspendat doar în (i) perioada absenței salariatului de la locul de muncă și (ii) doar în interiorul termenului maxim de 30 de zile. În acest fel, sunt eliminate lacunele indicate în aviz privind claritatea, precizia și previzibilitatea. <i>Argumentare:</i> Suspendarea contractului nu este o sancțiune aplicată salariatului cum se indică în avizul DJ, suspendarea contractului individual de muncă reprezintă stoparea activității de muncă de către salariat și în consecință, neachitarea plăților salariale de către angajator. Consecința juridică și logică a absenței nemotivate a salariatului este neachitarea plăților salariale de către angajator, ceea ce de fapt și reprezintă noțiunea de suspendare a contractului individual de muncă prevăzută de Codul Muncii. În ceea ce ține de obligația de la art.9 din Codul Muncii - Scopul modificării propuse este anume de a permite angajatorului să suspende contractului individual de muncă când nu are informații despre motivele absenței salariatului și atunci când salariatul este în imposibilitate de a informa în termen</p>		
--	---	---	--	--

		<p>angajatorului. Norma propusă va permite angajatorului să suspende imediat contractul individual de muncă dar nu să emită un ordin de concediere și ca consecință imediată, să fie obligat să achite toate plățile la încetarea contractului individual de muncă.</p> <p>Modificarea propusă de fapt instituie o alternativă absolut logică pentru angajator, de a suspenda contractul individual de muncă în cazul absenței salariatului în loc sa emită un ordin de concediere sau în genere să nu existe o acoperire juridică a acestei situații.</p> <p><u>Aviz Direcția Generală Juridică</u> La Art. III (modificarea Codului muncii):</p> <p><i>La pct.9, se propune completarea alin.(2) din art.78 cu lit.a¹) potrivit căreia contractul individual de muncă poate fi suspendat din inițiativa angajatorului în caz de absență a salariatului de la locul de muncă, dacă angajatorul nu a fost informat despre motivul absenței, însă nu mai mult decât pe un termen de 30 de zile calendaristice.</i></p> <p>Asupra conținutului lit.a¹) atenționăm că, acesta nu corespunde criteriilor de claritate, precizie și previzibilitate deoarece nu este stabilită perioada de absență a salariatului precum și numărul</p>		<p><u>Se acceptă parțial</u> conform amendamentului deputatului Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023)</p>
--	--	--	--	--

			<p>de ore, dacă orele absente sunt consecutive, sistematice. De asemenea, nu este prevăzută perioada minimă de suspendare, fiind stabilit doar termenul maxim de suspendare.</p> <p>Astfel, angajatorul în mod arbitrar poate decide asupra perioadei de suspendare a contractului individual de muncă, ceea ce poate genera abuzuri din partea angajatorului. Totodată, atragem atenția că potrivit art.86 alin.(1) lit. h) (atât în redacția actuală, cât și în cea propusă prin proiectul de lege) <i>absența fără motive întemeiate de la lucru timp de 4 ore consecutive (fără a ține cont de pauza de masă) în timpul zilei de muncă, constituie unul din motivele concedierii</i>. Astfel, reiese că pentru una și aceeași încălcare, consecințele juridice pentru salariat pot fi diferite, iar angajatorul la propria discreție va decide asupra sancțiunii care va fi aplicată salariatului (suspendarea contractului individual de muncă sau concedierea).</p> <p>Mai mult ca atât, remarcăm că, potrivit art.9 alin.(2) lit.g1) din Codul muncii, <i>salariatul este obligat să informeze de îndată angajatorul sau conducătorul nemijlocit despre imposibilitatea de a se prezenta la serviciu și să prezinte, în termen de 5 zile lucrătoare după reluarea activității de muncă, documentele care</i></p>		
--	--	--	---	--	--

		<p><i>justifică absența.</i> Deci, salariatul poate fi sancționat în cazul neîndeplinirii obligației stabilite la art.9 alin.(2) din Cod.</p> <p>Prin urmare, observăm că, lit.a¹) propusă prin proiectul de lege nu corespunde criteriului de claritate având un caracter confuz, fapt pentru care invocăm aprecierile Curții Constituționale din Hotărârea nr.26 din 23 noiembrie 2010, unde Curtea a reținut că „pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție”.</p> <p>Analizând prevederile propuse spre completarea art.78 alin.(2), considerăm că acestea urmează a fi reanalizate prin prisma obiecțiilor invocate și prevederilor legale menționate, în scopul asigurării transparenței și certitudinii normelor de reglementare și întru evitarea adoptării</p>		
--	--	--	--	--

	<p>Articolul 86. Concedierea (1) Concedierea – desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, precum și a celui pe durată determinată – se admite pentru următoarele motive:</p> <p>...</p> <p>e) constatarea îndeplinirii nesatisfăcătoare, în mod repetat, pe parcursul unui an, a indicatorilor de performanță individuală.</p> <p>Concedierea poate fi dispusă numai după evaluarea prealabilă a salariatului conform procedurii de evaluare stabilite prin convenția colectivă, contractul colectiv de muncă aplicabil sau, în lipsa acestora, prin regulamentul intern al unității, în conformitate cu dispozițiile generale stabilite de prezenta lege,</p>	<p>Art. III. – Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>11. La articolul 86 alineatul (1), litera h) va avea următorul cuprins: „h) absența fără motive întemeiate de la lucru timp de 4 ore consecutive (fără a ține cont de pauza de masă) în timpul zilei de muncă – în cazul salariiilor cu durată zilnică a timpului de muncă de minim 8 ore pe zi, sau timp de cel puțin jumătate din durata zilnică a timpului de muncă – în cazul salariiilor cu durată zilnică a timpului de muncă mai mică sau mai mare de 8 ore pe zi;”.</p>	<p>unor cerințe cu caracter subiectiv și discreționar.</p> <p>Amendament deputat Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023)</p> <p>La Art. III privind modificarea Codului muncii:</p> <p>5) La pct. 11, La articolul 86 alineatul (1): litera h) va avea următorul cuprins: „h) absența fără motive întemeiate de la locul de lucru timp de cel puțin 4 ore consecutive (fără a ține cont de pauza de masă) în timpul zilei de muncă – în cazul salariiilor cu durată zilnică a timpului de muncă de minim 8 ore pe zi, sau timp de cel puțin jumătate din durata zilnică a timpului de muncă – în cazul salariiilor cu durată zilnică a timpului de muncă mai mică sau mai mare de 8 ore pe zi;”.</p> <p>litera e), textul „regulamentul intern al unității” se substituie cu textul „regulamentul intern al unității dacă acesta este elaborat și aprobat de angajator”</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă conform amendamentului deputatului Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023)</p>
	<p>Aviz Direcția Generală Juridică</p> <p>La Art. III (modificarea Codului muncii):</p> <p>La pct. 11, privind temeiul de concediere a salariatului pentru „absența fără motive întemeiate de la lucru timp de 4 ore consecutive (fără a ține cont de pauza de masă) în timpul zilei de muncă – pentru salariiții cu regim de muncă de minim 8</p>	<p>Art. III. – Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>11. La articolul 86 alineatul (1), litera h) va avea următorul cuprins: „h) absența fără motive întemeiate de la lucru timp de 4 ore consecutive (fără a ține cont de pauza de masă) în timpul zilei de muncă – în cazul salariiilor cu durată zilnică a timpului de muncă de minim 8 ore pe zi, sau timp de cel puțin jumătate din durata zilnică a timpului de muncă – în cazul salariiilor cu durată zilnică a timpului de muncă mai mică sau mai mare de 8 ore pe zi;”.</p>	<p>unor cerințe cu caracter subiectiv și discreționar.</p> <p>Amendament deputat Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023)</p> <p>La Art. III privind modificarea Codului muncii:</p> <p>5) La pct. 11, La articolul 86 alineatul (1): litera h) va avea următorul cuprins: „h) absența fără motive întemeiate de la locul de lucru timp de cel puțin 4 ore consecutive (fără a ține cont de pauza de masă) în timpul zilei de muncă – în cazul salariiilor cu durată zilnică a timpului de muncă de minim 8 ore pe zi, sau timp de cel puțin jumătate din durata zilnică a timpului de muncă – în cazul salariiilor cu durată zilnică a timpului de muncă mai mică sau mai mare de 8 ore pe zi;”.</p> <p>litera e), textul „regulamentul intern al unității” se substituie cu textul „regulamentul intern al unității dacă acesta este elaborat și aprobat de angajator”</p>	<p>Se acceptă conform amendamentului deputatului Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023)</p>

<p>cu condiția că angajatorul a dat salariatului instrucțiuni corespunzătoare, a transmis un avertisment în scris și a oferit salariatului o perioadă rezonabilă de timp pentru îmbunătățire; h) absența fără motive întemeiate de la lucru timp de 4 ore consecutive (fără a ține cont de pauza de masă) în timpul zilei de muncă;</p>	<p><i>ore pe zi, și cel puțin jumătate din regimul de muncă a zilei în care salariatul a absentat - pentru salariații cu regim de muncă mai mic de 8 ore pe zi”</i> considerăm că nu este echitabil în raport cu salariații care au o durată zilnică a timpului de muncă mai mare de 8 ore. Astfel, pentru salariații cu o durată a timpului de muncă de 8 ore sau mai puțin, temei de concediere constituie absența a jumătate din durata timpului de muncă, iar pentru salariatul cu o durată zilnică a timpului de muncă de 10 sau 12 ore, temei de concediere va constitui absența de la lucru timp de doar 4 ore. Din aceste considerente sugerăm a se examina pct. 1.1 în scopul stabilirii unui singur temei pentru toți salariații indiferent de durata zilnică a timpului de muncă, care poate constitui absența de la lucru a jumătate din durata zilnică a timpului de muncă, ceea ce va constitui un tratament egal pentru toți salariații. Privind modificarea alin.(1) lit.h) din art.86, sugerăm totodată a fi examinat conținutul lit.e), deoarece din conținutul acesteia reiese obligativitatea existenței regulamentului intern al unității în lipsa convenției colective sau a contractului colectiv de muncă aplicabil, fiind astfel în dezacord cu conceptul proiectului de lege expus în Nota informativă privind</p>	
---	--	--

	<p>Articolul 98. Repartizarea timpului de muncă în cadrul săptămânii</p> <p>(2) La unitățile unde, ținându-se cont de specificul muncii, introducerea săptămânii de lucru de 5 zile este nerăzională, se admite, ca excepție, stabilirea, prin contractul colectiv de muncă și/sau regulamentul intern, a săptămânii de lucru de 6 zile cu o zi de repaus.</p> <p>(4) Tipul săptămânii de lucru, regimul de muncă – durata programului de muncă (al schimbului), timpul începerii și terminării lucrului, întreruperile, alternarea zilelor lucrătoare și nelucrătoare – se stabilesc prin regulamentul intern al unității și prin contractul colectiv și/sau prin contractele individuale de muncă.</p>	<p>14. La articolul 98 alineatele (2) și (4), textul „regulamentul intern al unității” se substituie cu textul „regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator”.</p>	<p>acordarea dreptului de opțiune pentru angajator de a întocmi și ține regulamentul intern al unității.</p>		
		<p>Amendament deputat Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023)</p> <p>La Art. III privind modificarea Codului muncii:</p> <p>6) pct. 14 se expune după cum urmează:</p> <p>„ La articolul 98:</p> <p>la alineatul (2), textul „regulamentul intern” se substituie cu textul „regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator” ;</p> <p>la alineatul (4), textul „regulamentul intern al unității” se substituie cu textul „regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator”.</p> <p>Aviz Direcția Generală Juridică</p> <p>La Art. III (modificarea Codului muncii):</p> <p>La pct. 14 necesită a fi concretizat că, la alin.(2) se va substitui textul „<i>regulamentul intern</i>”.</p>			<p>Se acceptă</p> <p>conform amendamentului deputatului Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023)</p>

<p>Articolul 116. Programarea concediilor de odihnă anuale (1) Programarea concediilor de odihnă anuale pentru anul următor se face de angajator, de comun acord cu reprezentanții salariaților, cu cel puțin 2 săptămâni înainte de sfârșitul fiecărui an calendaristic. (2) La programarea concediilor de odihnă anuale se ține cont atât de dorința salariaților, cât și de necesitatea asigurării bunei funcționări a unității. (2¹) Perioada și durata concediilor de odihnă anuale programate pot fi modificate la solicitarea salariatului, cu acordul angajatorului, ținând cont de funcționarea unității și necesitățile acesteia. (5) Programarea concediilor de odihnă anuale este obligatorie atât pentru angajator, cât și pentru salariat. Salariatul</p>	<p>21. La articolul 116, alineatele (1) și (5) vor avea următorul cuprins: „(1) Concediile de odihnă anuale pentru anul următor pot fi programate de către angajator de comun acord cu reprezentanții salariaților până la sfârșitul fiecărui an calendaristic. (5) Dacă concediile de odihnă anuale au fost programate în conformitate cu prevederile alin. (1) și (2) din prezentul articol, acestea sunt obligatorii atât pentru angajator, cât și pentru salariat.”</p>	<p>Amendament deputat Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023) La Art. III privind modificarea Codului muncii: 7) la pct. 21 se exclude modificarea propusă pentru alin. (5). Aviz Direcția Generală Juridică La Art. III (modificarea Codului muncii): La pct.21 referitor la prevederile art.116 alin.(5) care stabilesc că „Dacă concediile de odihnă anuale au fost programate în conformitate cu prevederile alin. (1) și (2) din prezentul articol, acestea sunt obligatorii atât pentru angajator, cât și pentru salariat.”, menționăm că în conformitate cu art.9 alin.(1) lit. e) concediul anual plătit este un drept al salariatului. Totodată, aceste prevederi necesită a fi corelate cu alin.(2¹) art. 116 din Codul muncii, care prevede că perioada și durata concediilor de odihnă anuale programate pot fi modificate la solicitarea salariatului, cu acordul angajatorului, ținând cont de funcționarea unității și necesitățile acesteia. Deci, reieșind din normele invocate, concediul</p>	<p>Se acceptă parțial cu mențiunea că alin. (5) se abrogă deoarece acesta contravine redacției noi la alin (1) Se acceptă conform amendamentului deputatului Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023)</p>
---	---	---	---

	trebuie să fie prevenit, în formă scrisă, despre data începerii concediului.		nu este o obligație a salariatului, și perioada acestuia poate fi modificată. Din aceste considerente prevederile alin.(5) urmează a fi revizuite.		
<p>Articolul 198. Dispoziții generale (1) <i>Regulamentul intern al unității</i> este un act juridic care se întocmește în fiecare unitate, cu consultarea reprezentanților salariaților, și se aprobă prin ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) angajatorului.</p>	<p>23. La articolul 198, alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Regulamentul intern al unității este un act juridic opțional care, la decizia angajatorului, poate fi întocmit în fiecare unitate, cu consultarea reprezentanților salariaților, și care se aprobă prin ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) angajatorului. Angajatorilor care aprobă în mod benevol, regulamente interne ale unităților li se aplică corespunzător prevederile prezentului Cod.”</p>	<p>Amendament deputat Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023) 23. La articolul 198, alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Regulamentul intern al unității este un act juridic opțional care, la decizia angajatorului, poate fi elaborat pentru unitate, cu consultarea reprezentanților salariaților, și care se aprobă prin ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) angajatorului. Angajatorilor care aprobă, în mod benevol, regulamente interne ale unităților li se aplică corespunzător prevederile prezentului cod.”</p>		<u>Se acceptă</u>	
<p>Articolul 199. Conținutul regulamentului intern al unității (1) Regulamentul intern al unității trebuie să conțină următoarele prevederi:</p>	<p>24. La articolul 199 alineatul (1), textul „Regulamentul intern al unității trebuie să conțină” se substituie cu textul „Dacă angajatorul a întocmit Regulamentul</p>	<p>Amendament deputat Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023) La articolul 199 alineatul (1) partea introductivă va avea următorul cuprins: „(1) Dacă angajatorul elaborează și aprobă Regulamentul intern al unității,</p>		<u>Se acceptă</u>	

<p>a) securitatea și sănătatea în muncă în cadrul unității; b) respectarea principiului nediscriminării, eliminarea hărțuirii sexuale și a oricărei forme de lezare a demnității în muncă; c) drepturile, obligațiile și răspunderea angajatorului și ale salariaților; d) disciplina muncii în unitate; e) abaterile disciplinare și sancțiunile aplicabile potrivit legislației în vigoare; f) procedura disciplinară; g) regimul de muncă și de odihnă.</p>	<p>intern al unității conform articolul 198 din prezentul Cod, acesta trebuie să conțină”.</p>	<p>conform art. 198, acesta trebuie să conțină următoarele prevederi:”</p>	
<p>Articolul 211². Domeniul de aplicare a evaluării performanței individuale a salariatului (2) Etapele și procedurile evaluării performanței individuale a salariatului se specifică în regulamentul intern al unității.</p>	<p>27. La articolul 211² alineatul (2), textul „regulamentul intern al unității” se substituie cu textul „regulamentul de evaluare a performanței individuale a salariatului”.</p>	<p>Aviz Direcția Generală Juridică La Art. III (modificarea Codului muncii): La pct.27 în rezultatul modificării propuse alin.(2) din art. 211², etapele și procedurile evaluării performanței individuale a salariatului vor fi specificate în regulamentul de evaluare a performanței individuale a salariatului. Atenționăm că, atât Codul muncii, precum și în conținutul proiectului de lege nu sunt prevederi care să reglementeze conținutul regulamentului de evaluare a performanței</p>	<p>Nu se acceptă deoarece propunerea este vagă</p>

			individuale a salariatului. În sensul eliminării neclarităților din practică, considerăm oportună completarea Codului muncii cu prevederi care să concretizeze conținutul regulamentului de evaluare a performanței individuale a salariatului, dar și obligația angajatorului de a întocmi și aproba un astfel de regulament, similar articolelor 198 și 199 din Cod.		
Articolul 22. Drepturile și obligațiile executorului judecătoresc (1) Executorul judecătoresc este în drept: c) să solicite și să primească gratuit pe suport de hârtie și în regim on-line din partea autorităților publice centrale și locale, a instituțiilor (inclusiv financiare), din partea altor organizații (indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare) deținătoare de registre de stat și de informații relevante pentru procedura de executare orice informație care ar permite identificarea debitorului, a patrimoniului	Art. IV. – La articolul 22 din Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004 (republicat în Monitorul Oficial al R. Moldova 2010, nr. 214-220, art.704), cu modificările ulterioare, alineatul (1) se modifică după cum urmează: la litera c), după cuvintele „pe suport de hârtie” se introduc cuvintele „sau în document electronic”;	Aviz Direcția Generală Juridică La Art. IV atenționăm că, modificarea propusă pentru art.22 alin.(1): 2.1 lit. c), nu este clar ce se va subînțelege prin textul „și în regim on-line” care va rămâne în conținutul normei. În acest sens, considerăm că textul vizat necesită a fi substituit cu cuvintele „sau în document electronic” 2.2 literele r), s) și ș) din Codul de executare va exclude posibilitatea executorului judecătoresc de a solicita și primi informații necesare pe suport de hârtie. În acest sens, considerăm oportună reanalizarea acestor modificări sub aspectul menținerii posibilității de a solicita și primi informațiile necesare și pe suport de hârtie.	Nu se acceptă La 2.1 Unele instituții dețin posibilități pentru a fi vizualizată informația anume în regim on-line și prevederile respective anume sunt stabilite pentru astfel de instituții Regimul on-line presupune vizualizarea uneii		

<p>său și a locului aflării lor, dacă nu are acces la sistemul informațional ce conține informația respectivă;</p> <p>...</p> <p>r) să solicite instituției bancare informații despre soldul sumei din contul debitorului, existent la momentul recepționării solicitării, cu eliberarea imediată și necondiționată a unui extras bancar și comunicat informativ;</p> <p>s) să primească informația de la instituțiile bancare privind operațiunile efectuate la conturile bancare ale debitorului, procedura și modul de înregistrare a actelor parvenite de la executorii judecătorești, precum și informații din registrele accesului persoanelor la celulele (safeurile) metalice închiriate de debitor și soțul/soția acestuia;</p> <p>ș) să oblige instituțiile bancare să îl informeze</p>			<p>informații pentru moment și care poate să se modifice în timp.</p> <p>La 2.2 proiectul prevede ca unele servicii oferite de instituțiile financiare executorilor judecătorești să fie doar prin document electronic, deoarece oferirea acestor servicii pe suport de hârtie necesită costuri nejustificate pentru instituțiile bancare. De menționat, că</p>
---	--	--	---

despre deschiderea în viitor a unor conturi bancare de către debitor;				doar 1/3 din solicitările executorilor judecătorești țin de clienții unei bănci. Anual, aproximativ 50000 de solicitări primesc răspunsuri ce indică faptul că banca nu dispune de informațiile solicitate.													
<table border="1"> <tr> <td colspan="2">5. Activități din domeniul siguranței alimentelor</td> </tr> <tr> <td>5.1</td> <td>Abator/unitate de producere a cărnii</td> </tr> <tr> <td>5.1.1</td> <td>Unitate de sacrificare</td> </tr> <tr> <td>5.1.2</td> <td>Unitate de manipulare a vânatului</td> </tr> <tr> <td>5.1.3</td> <td>Secție de tranșare a cărnii</td> </tr> <tr> <td>5.2</td> <td>Unitate pentru prelucrarea cărnii și a subproduselor din carne</td> </tr> <tr> <td>5.2.1</td> <td>Unitate de producere a conservelor din carne</td> </tr> </table>	5. Activități din domeniul siguranței alimentelor		5.1	Abator/unitate de producere a cărnii	5.1.1	Unitate de sacrificare	5.1.2	Unitate de manipulare a vânatului	5.1.3	Secție de tranșare a cărnii	5.2	Unitate pentru prelucrarea cărnii și a subproduselor din carne	5.2.1	Unitate de producere a conservelor din carne	<p>Art. V. – Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 13-20, art. 10), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează</p> <p>2. Punctul 5 al părții I din anexa nr. 6 se completează cu</p>	<p>Aviz Directia Generală Juridică</p> <p>La art. V, pct.2, referitor la completarea anexei nr.6 la Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară observăm că, activitățile care se propun pentru a fi supuse autorizării sanitare veterinare de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor sunt preluate din anexa nr.3 la Legea nr.231/2010 cu privire la comerțul interior, însă nu în totalitate. Remarcăm că, activitățile precum comerțul cu ridicata/amanuntul al mieri și al produselor apicole, comerțul cu ridicata al subproduselor de origine animală nedestinate consumului uman, comerțul</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În anexa nr. 6 la Legea nr. 221/2007 nu se vor include toate activitățile din anexa nr.3 la Legea nr. 231/2010 deoarece aceste activități, sau deja sunt</p>
5. Activități din domeniul siguranței alimentelor																	
5.1	Abator/unitate de producere a cărnii																
5.1.1	Unitate de sacrificare																
5.1.2	Unitate de manipulare a vânatului																
5.1.3	Secție de tranșare a cărnii																
5.2	Unitate pentru prelucrarea cărnii și a subproduselor din carne																
5.2.1	Unitate de producere a conservelor din carne																

5.2.2	Unitate de producere/procesare a salamurilor crude/uscate	subpunctul 5.8 ¹ cu următorul cuprins: „5.8 ¹ Unitate de comerț, care practică cel puțin una din activități: Comerțul cu ridicata al animalelor vii; Comerțul cu ridicata al animalelor vii; Comerțul cu ridicata al pieilor prelucrate; Comerțul cu ridicata al câmii și produselor din carne; Comerțul cu ridicata al produselor lactate, ouălor, uleiurilor și al grăsimilor comestibile;	cu ridicata/amănuntul al produselor farmaceutice de uz veterinar, comerțul cu ridicata/amănuntul al hranei pentru animale. Dat fiind faptul că anexa nr.3 la Legea nr.231/2010 la Art. VIII din proiectul de lege, se propune a fi abrogată, observăm că activitățile care nu au fost transpuse în anexa 6 la Legea nr.221/2007 rămân nereglementate. În acest context, sugerăm a fi examinată necesitatea includerii activităților menționate în Lista activităților supuse autorizării sanitare veterinare de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.	prevăzute la alte compartimente ale anexei nr.6, sau au fost propuse spre excludere de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare la etapa avizării proiectului.
5.2.3	Unitate de fabricare a semipreparateelor și preparateelor culinare din carne și a amestecurilor din carne			
5.3	Unitate de procesare a ouălor și de fabricare a produselor din ouă			
5.3.1	Unitate de colectare, marcare și ambalare a ouălor			
5.4	Unitate de producere, prelucrare, depozitare și comercializare a produselor piscicole			
5.4.1	Unitate de colectare a peștelui			
5.4.2	Ambarcațiune de pescuit			
5.5	Fabrică de produse lactate			
5.5.1	Unitate de procesare a laptelui			
5.5.2	Centru de colectare și depozitare a laptelui			
5.6	Unitate de colectare și procesare a mierii de albine și a altor produse apicole			
5.7	Depozit de produse alimentare			

5.7.1	Depozit frigorific pentru produse de origine animală	Comerțul cu ridicata specializat al altor alimente, inclusiv al peștelui, crustaceelor și al moluștelor; Comerțul cu amănuntul al animalelor vii; Comerțul cu amănuntul al pieilor brute și al pieilor prelucrate; Comerțul cu amănuntul al cărnii și al produselor din carne; Comerțul cu amănuntul al laptelui și al produselor lactate, ouălor, uleiurilor și			
5.7.2	Centru de ambalare a produselor alimentare				
5.7.3	Piață agroalimentară				
5.8	Unitate de alimentație publică				
5.8.1	Centru de alimentare publică				
5.8.2	Unitate de catering				
5.8.3	Secție culinară				
5.9	Unitate de transport destinată transportării produselor alimentare				

		<p>grăsimilor comestibile;</p> <p>Comerțul cu amănuntul al peștelui și produselor din pește;</p> <p>Comerțul cu amănuntul al altor produse alimentare de origine animală și vegetală.”</p>			
<p>Articolul 49. Examelele medicale profilactice</p> <p>(1) În vederea ocrotirii sănătății, prevenirii apariției și răspândirii bolilor transmisibile și a celor profesionale, angajații și persoanele care practică munca individuală sînt supuși obligatoriu examenelor medicale la angajare și examenelor periodice în cazurile prevăzute de legislație.</p> <p>(2) Lista profesilor și a factorilor de producție nocivi, precum și a</p>	<p>Art. VII. – Articolul 49 din Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 67, art. 183), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Lista profesilor și a factorilor de producție nocivi, a lucrărilor cu risc sporit pentru apariția și răspândirea bolilor</p>	<p>Aviz Directia Generală Juridică</p> <p>La Art. VII, modificarea art.49 din Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, la alin.(2) se propune ca lista profesilor și a factorilor de producție nocivi, a lucrărilor cu risc sporit pentru apariția și răspândirea <i>bolilor transmisibile</i>, procedura și periodicitatea desfășurării examenelor medicale să fie stabilită de <i>Guverna</i>. În varianta actuală este stabilit că lista profesilor și a factorilor de producție nocivi, precum și a lucrărilor pentru executarea cărora se efectuează examene medicale la angajare și examene periodice, se aprobă de către <i>Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale</i>.</p>		<p>Nu se acceptă</p> <p>Argumentarea este vagă</p>	

<p>lucrărilor pentru executarea cărora se efectuează examene medicale la angajare și examene periodice, se aprobă de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.</p>	<p>transmisibile, procedura și periodicitatea desfășurării examenelor medicale se stabilesc de Guvern. ”;</p>	<p>Menționăm că, Nota informativă nu conține argumente privind transferarea atribuțiilor de aprobare a Listei profesiiilor și a factorilor de producție nocivi de la Ministerul Sănătății la Guvern. Totodată atragem atenția că, potrivit art.21 alin.(1) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008, măsurile prin care lucrătorilor li se asigură examenul medical corespunzător <i>riscurilor profesionale</i> cu care aceștia se confruntă la locul de muncă se stabilesc potrivit actelor normative emise de <i>Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale</i>, cu consultarea patronatelor și sindicatelor. Analizând prevederile proiectului de lege și prevederile Legii nr. 186/2008 observăm că, Ministerul va avea atribuții privind măsurile prin care lucrătorilor li se asigură examenul medical corespunzător <i>riscurilor profesionale</i>, iar Guvernul va reglementa domeniul, procedura și periodicitatea desfășurării examenelor medicale în vederea ocrotirii sănătății, prevenirii apariției și răspândirii bolilor <i>transmisibile</i>. Însă din prevederile proiectului de lege în coroborare cu prevederile art.21 din Legea nr. 186/2008 nu este clar delimitat care sunt atribuțiile Ministerului și care vor fi atribuțiile Guvernului, mai mult ca atât nu este clar dacă actele normative emise de Ministerul</p>		
--	---	--	--	--

	<p>Articolul 4. Prevederi generale privind controalele (1⁴) În cazul efectuării controlului prin solicitare directă de la persoana controlată a documentației și a altei informații, aceasta, în termen de 5 zile lucrătoare de la data recepționării solicitării motivate, este obligată să prezinte organului de control informația și documentele specificate în solicitare. Neprezentarea informației solicitate constituie temei pentru inițierea, în termen de 10 zile lucrătoare, a unui control la fața locului. (10) Controalele planificate efectuate pe parcursul primilor 3 ani de activitate de la data înregistrării de stat a persoanei care practică</p>	<p>Art. IX. – Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 181-184, art. 595), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: I. Articolul 4: la alineatul (1⁴), ultima propoziție se exclude; la alineatul (10), cuvântul „planificate” se exclude, iar cuvintele „încălcări foarte grave în sensul prezentei legi” se substituie cu cuvintele „indici de infracțiune sau când persoana controlată comite aceeași încălcare gravă sau foarte gravă de două și mai multe ori”.</p>	<p>Sănătății vor reglementa procedura și periodicitatea desfășurării examenelor medicale în vederea ocrotirii sănătății, prevenirii, apariției și răspândirii bolilor profesionale.</p>		<p><u>Se acceptă.</u></p>
			<p>Amendament deputat Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023) La art. IX privind modificarea Legii 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător: Modificarea alin.(10) al art. 4 din Legea nr.131/2012 se exclude. <i>Argumentare:</i> La Art. IX privind modificarea alin.(10) a art.4 din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, menționăm că legislația în vigoare nu definește noțiunea „indici de infracțiune”. Amendament deputat Dan Perciun (DP 03 nr. 06 din 03.04.2023) La art. IX: în subpunctul unu textul „la alineatul (1⁴), ultima propoziție se exclude” se substituie cu textul „la alineatul (1⁴), cifrele „5” și „10” se substituie cu cifra „15”; subpunctul doi va avea următorul cuprins: „Controalele efectuate pe parcursul primilor 3 ani de activitate de la data înregistrării de stat a persoanei care</p>		<p><u>Se acceptă</u> <u>parțial</u> conform amendament</p>

	<p>activitate de întreprinzător au caracter consultativ și nu se vor solda cu sancțiuni sau măsuri restrictive, cu excepția cazurilor când în cadrul controlului se depistează încălcări foarte grave în sensul prezentei legi.</p>	<p>practică activitate de întreprinzător au caracter consultativ și nu se vor solda cu sancțiuni sau măsuri restrictive, cu excepția cazurilor când în cadrul controlului aplicării actelor normative din domeniul legislației muncii, securității și sănătății în muncă, se depistează încălcări foarte grave și/sau încălcări grave de două și mai multe ori, sau a cazurilor când în cadrul controlului din alte domenii există suspiciuni rezonabile privind comiterea unei infracțiuni sau când persoana supusă controlului comite aceeași încălcare gravă și/sau foarte gravă de două și mai multe ori.”</p> <p><i>Argumentare.</i></p> <p>Pornind de la riscurile majore pe care le comportă încălcările actelor normative privind legislația muncii, securitatea și sănătatea în muncă, se propune exceptarea controalelor în acest domeniu, în funcție gravitatea lor, de la aplicarea normei în cauză, iar pentru alte domenii de activitate sancțiunile și măsurile restrictive în această perioadă vor fi condiționate de existența suspiciunilor rezonabile privind comiterea unei infracțiuni sau comiterea aceeași încălcări grave sau foarte grave de două și mai multe ori.</p> <p><u>Amendament deputat Vasile Grădinaru (VG 10/03-25 din 11.04.2023)</u></p>	<p>ului deputatului Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023)</p>
--	---	--	---

		<p>La Articolul IX Subpunctul 2, va avea următorul conținut:</p> <p>..Controalele efectuate pe parcursul primilor 3 ani de la data înregistrării de stat a persoanei juridice care practică activitatea de întreținător, au caracter consultativ și nu se vor solda cu sancțiuni, cu excepția cazurilor când în cadrul controlului aplicării actelor normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă, construcțiilor, urbanismului, se depistează încălcări foarte grave de două și mai multe ori, sau a cazurilor când în cazul controlului din alte domenii există suspiciuni rezonabile privind comiterea unei infracțiuni, sau când persoana supusă controlului comite încălcări grave și sau foarte grave de două și mai multe ori.”</p> <p><i>Argumentare</i></p> <p>Ținând cont că în domeniul construcțiilor, urbanismului, domeniul muncii, securității și sănătății în muncă, încălcările au caracter sistematic, grav, și un potențial impact foarte negativ, este oportună exceptarea aplicării propunerilor autorilor pentru domeniile susnumite.</p> <p><u>Amendament deputat Vasile Grădinaru (VG 11/03-30 din 14.04.2023)</u></p> <p>Art. IX. se completează cu punctul 5, cu următorul conținut:</p> <p>La Articolul 30:</p>		<p><u>Se acceptă parțial</u> conform amendamentului deputatului Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023)</p> <p><u>Nu se susține</u></p>
--	--	--	--	---

		<p>la alineatul (1), se exclude expresia „prin delegația de control,” alin. (1¹) și alin. (1²) se exclud.</p> <p><i>Argumentare</i></p> <p>Printr-un act intern de inițiere a unui control, riscul de atingere a drepturilor persoanei supuse controlului este practic inexistent. În schimb posibilitatea contestării și suspendării delegației de control, poate bloca sau tergiversa intenționat un control inopinat, fapt ce duce atingere esenței și necesității aplicării controlului inopinat.</p>	<p>Prin inițierea unui control ilegal, adică un control în baza delegației întocmită cu încălcarea legii, fie nemotivată sau neînregistrată în modul prevăzut, deja pot fi aduse atingeri activității curente a persoanei sau obiectului supus controlului.</p> <p>În raport cu argumentul că prin contestarea</p>
--	--	---	--

					delegației poate fi tergiversat sau blocat un control, atenționăm că aceasta nu poate avea loc, odată ce Legea nr.131/2012 prevede la art.30 alineatul (3) efectul suspensiv doar în raport cu contestarea prescripțiilor, măsurilor restrictive sau părții sanționatorii din procesul- verbal, corespunzător suspendarea
--	--	--	--	--	--

					delegației (în virtutea contestării acesteia) nu poate avea loc. Mai mult, această suspendare poate avea loc doar „în termenul și limitele dispuse de organul de control” în cauză, odată ce contestarea nu se poate depune în instanță, dar e obligatoriu să se depună preliminar la organul de control (și să fie examinată preliminar în
--	--	--	--	--	--

			<p><u>Aviz Direcția Generală Juridică</u> La Art. IX privind modificarea alin.(10) a art.4 din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de</p>	<p>consiliul de soluționare a disputelor). În același timp, nu este argumentată propunerea de abrogare integrală a două aliniate, care nu se referă doar la cererea de contestare pr ealabilă a delegației dar și a procesului-verbal de control și a deciziei de prelungire a duratei controlului. <u>Se acceptă parțial</u> conform</p>
--	--	--	--	--

			<p>întreprinzător, atenționăm că legislația în vigoare nu definește noțiunea „<i>indici de infrațiuțe</i>”.</p> <p>Obiecție valabilă și pentru Art. XI din proiectul de lege.</p>		<p>amendament ului deputatului Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023)</p>
<p>Articolul 6. Schimbarea destinației locuințelor</p> <p>(4) Trecerea locuințelor în categoria încăperilor cu altă destinație decât cea de locuință în blocurile locative cu apartamente</p> <p>proprietate privată se face cu acordul autentificat notarial al tuturor proprietarilor de apartamente și de încăperi cu altă destinație decât cea de locuință.</p>	<p>Art. X. – La articolul 6 din Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 131-138, art. 249), cu modificările ulterioare, alineatul (4) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(4) Trecerea locuințelor în categoria încăperilor cu altă destinație decât cea de locuință în blocurile locative cu apartamente proprietate privată se face cu acordul scris, prealabil, al două treimi din totalitatea proprietarilor de apartamente și încăperi cu altă destinație decât cea de locuință, dintre care toți proprietarii cu care se învecinează imediat, pe plan orizontal</p>	<p>Amendament deputat Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023)</p> <p>La art. X privind modificarea articolului 6 din Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe alineatul (4) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(4) În blocurile locative cu apartamente proprietate privată, trecerea locuințelor în categoria încăperilor cu altă destinație decât cea de locuință se efectuează cu acordul prealabil, în formă scrisă, al cel puțin două treimi din totalitatea proprietarilor de apartamente și încăperi cu altă destinație decât cea de locuință, inclusiv al tuturor proprietarilor de apartamente și încăperi cu altă destinație decât cea de locuință și învecinează imediat, pe plan orizontal și vertical, locuința respectivă.”</p> <p>Aviz Direcția Generală Juridică</p> <p>La Art. X, pentru claritatea stilului normativ, sugerăm accentuarea necesității obținerii obligatorii a acordului scris <i>al</i></p>		<p>Se acceptă</p>	<p>Se acceptă conform amendament ului</p>

	<p>Articolul 2. Noțiuni principale În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică: <i>obiective de infrastructură tehnico-edilitară</i> – rețele subterane și supraterane de alimentare cu apă potabilă și tehnică, de canalizare, de termoficare, de alimentare cu energie electrică, de telefonie etc., precum și</p>	<p>Art. XII. – La articolul 2 noțiunea „obiective de infrastructură tehnico-edilitară” din Legea nr. 150/2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 277-288, art. 483), cu modificările ulterioare, ultima propoziție va avea următorul cuprins:</p>	<p>controlului actelor normative din domeniul legislației muncii, securității și sănătății în muncă, se depistează încălcări foarte grave și/sau încălcări grave de două și mai multe ori, sau a cazurilor când în cadrul controlului din alte domenii există suspiciuni rezonabile privind comiterea unei infracțiuni sau când persoana supusă controlului comite aceeași încălcare gravă și/sau foarte gravă de două și mai multe ori. Termenul de 3 ani urmează a fi calculat de la data începerii activității IMM-urilor.” <i>Argumentare</i> Pentru întreprinderile mici și mijlocii se propune aceeași abordare ca și pentru alte categorii de întreprinderi, în cazul controalelor în primii 3 ani de activitate.</p>		
			<p>Amendament deputat Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023) Art. XII privind modificarea legii nr. 150/2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară se modifică după cum urmează: 1. La articolul 2 noțiunea „obiective de infrastructură tehnico-edilitară”, ultimul enunț va avea următorul cuprins: „Obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară constituie bunuri imobile în măsura în care acestea corespund noțiunii respective conform prevederilor Codului civil. Nu constituie bunuri imobile și nici</p>		<p>Se acceptă.</p>

<p>căile de circulație a mijloacelor de transport, construcțiile supraterrane de pozare a instalațiilor electrice, stațiile de pompare și de punere sub presiune, alte construcții și instalații ce fac parte din dotarea edilitară de interes public sau comun.</p> <p>Obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară fac parte din categoria de bunuri imobile;</p> <p>Articolul 10. Documentele Registrului</p> <p>(1) Registrul conține următoarele documente:</p> <p>a) documentele ce servesc drept teme pentru înregistrarea obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară;</p> <p>b) documentele ce servesc drept teme pentru înregistrarea drepturilor asupra bunului imobil;</p> <p>c) documentele ce servesc drept teme pentru înregistrarea restricțiilor aferente zonei de protecție</p>	<p>„Obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară fac parte din categoria de bunuri imobile în măsura în care se încadrează în această noțiune conform prevederilor Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002. Nu constituie bunuri imobile sau părți componente ale acestora, obiectivele de infrastructură care nu sunt atașate în mod permanent la un teren sau clădire și care pot fi separate fără a deteriora în mod substanțial sau schimba destinația clădirii sau terenului”.</p>	<p>părți componente ale bunurilor imobile obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară care nu sunt atașate, în mod permanent, la un teren sau la o clădire și care pot fi separate fără a deteriora, în mod substanțial, și fără a schimba destinația clădirii sau terenului.”</p> <p>2. La articolul 10 alineatul (1), litera b) se completează cu cuvintele „ – în cazul obiectivelor tehnico-edilitare care constituie bunuri imobile”.</p> <p>Argumentare:</p> <p>La art. XII privind modificarea noțiunii „obiective de infrastructură tehnico-edilitară” prin care se propune ca obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară să facă parte atât din categoria bunurilor imobile, precum și să nu constituie bunuri imobile, remarcăm ca aceasta atrage după sine necesitatea modificării și art.10 din Legea nr. 150/2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară. Art.10 din Legea vizată stabilește documentele care se conțin în Registrul vizat printre care documentele ce servesc drept teme pentru înregistrarea drepturilor asupra bunului imobil. În cazul acceptării modificării din proiectul de lege, și obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară vor face parte și din categoria de bunuri mobile, va fi necesar a</p>		
--	--	---	--	--

<p>a obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară;</p> <p>d) planul digital al obiectivului de infrastructură tehnico-edilitară;</p> <p>e) documentele tehnologice.</p>		<p>fi specificate documentele ce servesc drept temei pentru înregistrarea drepturilor asupra bunului mobil.</p> <p><u>Aviz Direcția Generală Juridică</u> La Art.XII privind modificarea noțiunii „<i>obiective de infrastructură tehnico-edilitară</i>” prin care se propune ca obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară să facă parte atât din categoria bunurilor imobile, precum și să nu constituie bunuri imobile, remarcăm ca aceasta atrage după sine necesitatea modificării și art.10 din Legea nr. 150/2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară. Art.10 din Legea vizată stabilește documentele care se conțin în Registrul vizat printre care documentele ce servesc drept temei pentru înregistrarea drepturilor asupra bunului mobil. În cazul acceptării modificării din proiectul de lege, și obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară vor face parte și din categoria de bunuri mobile, va fi necesar a fi specificate documentele ce servesc drept temei pentru înregistrarea drepturilor asupra bunului mobil.</p>		<p><u>Se acceptă</u> conform amendamentului deputatului Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023)</p>
	<p>Art. XIII. – (1) Prevederile art. IV intră în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării</p>	<p><u>Amendament deputat Radu Marian (RM nr. 05/03-20 din 10.04.2023)</u> La Art. XIII din proiect va avea următorul cuprins:</p>	<p>Fără mențiuni în avizul Guvernului</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>

<p>în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:</p> <p>a) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;</p> <p>b) va elabora și va aproba actele normative necesare pentru implementarea prezentei legi.</p>	<p>„Art. XIII - (1) Prin derogare de la art.56 alin.(2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prezenta lege intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția:</p> <p>a) Articolului I - care intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;</p> <p>b) Articolului IV - care intră în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi: a) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege; b) va elabora și va aproba actele normative necesare pentru implementarea prezentei legi.”</p> <p><u>Amendament deputat Dan Perciun (DP nr. 02/07 din 04.04.2023)</u></p> <p>1) Articolul XIII din proiect se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: „ (2) Prin derogare de la prevederile articolului 15 alin. (2) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și a articolului 111 alin. (6) din Legea nr. 140/2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii, planul anual al controalelor pentru anul 2023, care va conține un</p>	<p><u>Se acceptă parțial</u> conform amendamentului deputatului Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023)</p>
--	---	--

		<p>număr exact de controale planificate asupra unui număr prestabilit de persoane pe parcursul anului, va fi aprobat de către Inspectoratul de Stat al Muncii și publicat pe pagina sa electronică, precum și se va înregistra în Registrul de stat al controalelor până la data de 1 iunie a anului calendaristic la care se referă planul controalelor.”</p> <p>2) în Articolul III, textul „,precum și a prevederilor art. I pct.2 și 5, ale art. II pct.2 și ale art. III, care intră în vigoare la 1 ianuarie 2023” se substituie cu textul „,a prevederilor art. I pct.2 și 5, ale art. II pct.2 și ale art. III, care intră în vigoare la 1 ianuarie 2023, precum și a punctului 4 din Art. II, care intră în vigoare la 1 septembrie 2023.”</p> <p><u>Amendament deputat Radu Marian (RM nr. 15/03-45 din 10 mai 2023)</u></p> <p>1) Articolul XIII din proiect se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: „ (2) Prin derogare de la prevederile articolului 15 alin. (2) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și a articolului 111 alin. (6) din Legea nr. 140/2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii, planul anual al controalelor pentru anul 2023, care va conține un</p>		<p><u>Nu se acceptă</u> în art. III din lege nu există un astfel de text</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	--	--	---

		<p>număr exact de controale planificate asupra unui număr prestabilit de persoane pe parcursul anului, va fi aprobat de către Inspectoratul de Stat al Muncii și publicat pe pagina sa electronică, precum și se va înregistra în Registrul de stat al controalelor până la data de 1 iunie a anului calendaristic la care se referă planul controalelor.”</p> <p><u>Amendament deputat Dan Perciun (DP nr. 02 nr. 8 din 14.04.2023)</u></p> <p>Proiectul de lege se completează cu un nou articol XIII, iar articol XIII va deveni Art. XIV, cu următorul conținut:</p> <p>„Art. XIII - La Art.VI din Legea pentru modificarea unor acte normative nr.25/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr.92, art.136) alineatul (1), lit. b) va avea următorul conținut: b) art. I pct.9 și 10, art. V, care vor intra în vigoare la 1 iulie 2023;”</p> <p><i>Argumentare:</i></p> <p>Legea nr.25/2023 a fost publicată în Monitorul Oficial la 21.03.2023.</p> <p>Articolul VI prevede punerea în aplicare a legii menționate, la alin.(1), lit.b) fiind stipulate prevederile ce intră în vigoare la 1 iulie 2023, care se referă la licențierea activității în domeniul produselor din tutun. S-a produs omiterea punerii în acțiune începând cu 1 iulie 2023 a</p>		<p style="text-align: center;">Se acceptă</p>
--	--	--	--	--

			<p>prevederilor de la Art. V cu referire la licențierea activității în domeniul tutumului operate la Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.</p> <p><u>Amendament deputați Vitali Gavrouc, Ion Spac, Evghenia Cojocari (VG nr. 04/03-36 din 26.04.2023)</u></p> <p>Se completează cu Art. XIII, cu următorul cuprins: „Art. XIII. - Art. 3 lit. d) din Legea nr.248/2022 privind acordarea scutirii de plata drepturilor de import pentru cetățenii Republicii Moldova care revin cu traiul în Republica Moldova și modificarea Codului contravențional nr.218/2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.257-263, art. 528), se modifică după cum urmează: „d) în ultimele 60 de luni de la depunerea cererii s-a aflat cumulativ cel puțin 36 de luni în afara teritoriului Republicii Moldova, sau are dovada aflării în afara hotarelor Republicii Moldova pentru o perioadă de cel puțin 10 ani;”</p> <p><i>Argumentare</i></p> <p>La baza amendamentului a stat analiza impactului legii nr. 248 din 29.07.2022, adresările cetățenilor din diasporă și statisticile prezentate de Serviciul Vamal. Amendamentul vine să completeze proiectul de lege cu prevederi ce vor soluționa probleme cu care se confruntă</p>	<p>Amendamentul vizează modificarea art. 3 lit. d) din Legea nr. 248/2022 privind acordarea scutirii de plata drepturilor de import pentru cetățenii Republicii Moldova care revin cu traiul în Republica Moldova și modificarea Codului contravențional nr. 218/2008, considerăm că formula „sau are dovada aflării în afara hotarelor Republicii Moldova pentru o perioadă de cel puțin 10 ani” reprezintă o condiție ambiguă la scutirea de plata drepturilor de import a subiecților vizajați și contrară principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea actelor normative, având în</p>	<p><u>Se acceptă</u> conform avizului Guvernului</p>
--	--	--	--	---	---

		<p>cetățenilor din diasporă care ar dori să se reîntoarcă definitiv în Republica Moldova.</p> <p>Urmare a numeroaselor adresări a cetățenilor din diasporă, s-a constatat că mulți cetățeni nu se încadrează în normele actuale, având în spate ani și chiar zeci de ani de afiare în diasporă, având relații documentate cu statele respective (contracte de muncă, vize de reședință, extrase de la serviciile fiscale sau de asigurări sociale) și fiind plătitori de taxe și TVA în țările respective.</p> <p>Circumstanțele obiective care nu au fost prevăzute în legea 248/2022 țin de perioada aflării în afara teritoriului Republicii Moldova, așa încât cetățenii din diasporă să fie impuși să respecte un termen de 36 de luni din 48 luni de afiare peste hotare.</p> <p>Această perioadă nu reflectă cazuri specifice, fiind excluși cetățenii care nu s-au încadrat în termene din motive neimputabile lor, și anume din motive de boală, disponibilizare forțată sau ieșire la pensie într-o perioadă premergătoare. În asemenea cazuri neîncadrarea în termene, care au fost setate așa încât să definească beneficiarii normelor legale ca fiind cetățeni care activează legal pe teritoriul altor state și să nu permită abuzarea de norme legate de către turiști sau lucrători sezonieri, nu ține de voința cetățenilor și</p>	<p>vedere că nu este clar cum se va calcula această perioadă cel puțin 10 ani”.</p> <p>În acest sens, se atestă două situații: atunci când cetățeanul Republicii Moldova care revine cu traiul în Republica Moldova s-a aflat în mod continuu în afara teritoriului Republicii Moldova cel puțin 10 ani și atunci când perioadele de timp au fost întrerupte de anumite circumstanțe/motive obiective, însă la final au fost cumulate. Astfel, se constată că prevederile propuse nu pot fi încadrate organic în textul actual al legii, în contextul în care, potrivit art. 5 alin. (5) din lege, se stabilește obligația pentru Poliția de Frontieră de a confirma absența persoanei pe teritoriul Republicii Moldova în perioada indicată la art. 3 lit. d).</p>
--	--	--	---

		<p>nu prezintă cazuri de fraudare a normelor legale, odată ce rapoartele fiscale cu statul respectiv se mențin, le sunt achitate indemnizațiile de disponibilizare, asigurarea medicală, pensiile etc.</p> <p>Legea a fost gândită să faciliteze întoarcerea conașionalilor, urmărind două scopuri - 1) să creeze condiții echitabile pentru ca cetățenii din diasporă să se întoarcă în țară cu bunurile personale; 2) să se evite abuzurile și să nu se permită activități economice ilicite. Urmare a imperfecțiunii normei legale, în care nu au fost prevăzute cazuri specifice, în urma adresării cetățenilor și analizând statistica pe caz de la vamă, am constatat soluția în a identifica două opțiuni pentru cetățenii din diasporă, ceea ce va permite cetățeanului să se încadreze în una din ele și va restabili echitatea, care a fost inițial scopul legii respective.</p> <p>Datele statistice de la Serviciul Vamal au scos în evidență faptul că practic 85% din solicitări sunt declarate neeligibile din cauza constrângerilor legale, care par a fi neobiective, prea dure și creează nemulțumiri printre cetățenii vizajați.</p> <p>Conform analizei, la momentul actual au fost depuse până la 150 de cereri în decurs de 6 luni, dintre care au fost soluționate pozitiv ~15%, restul au primit refuz din varii motive (5 motive), sau au fost</p>	<p>În contextul celor expuse, amendamentul se susține, cu condiția ajustării art. 5 alin. (5) prin completarea primei propoziții cu textul „, cu excepția cazului în care beneficiarul confirmă, prin cel puțin două acte stabilite la art. 3 lit. c), aflarea sa în afara teritoriului Republicii Moldova pe un termen de cel puțin 10 ani”. Totodată, cuvântul „hotarelor” se va substitui cu cuvântul „teritoriului”.</p>	
--	--	---	--	--

			<p>solicitate acte suplimentare. Deci prevederile legii de fapt nu funcționează în majoritatea cazurilor, în mare parte fiind formulate refuzuri definitive.</p> <p>Impactul financiar al modificărilor propuse asupra bugetului de stat este minor (reieșind inclusiv din datele statistice de la Serviciul Vamal, din numărul de solicitări în 6 luni), fiind redat prin venituri neîncasate de la neperceperea drepturilor de import, în același timp, încasarea drepturilor de import respective prezintă o povară substanțială pentru potențialii beneficiari, care evident nu sunt subiecți de activitate economică de import, fapt care ar limita numărul persoanelor care ar dori să revină în țară, fiind un impediment serios pentru aplicabilitatea legii. Dar scopul legii a fost și este de a crea facilități pentru cetățenii din diasporă care, prin faptul revenirii definitive în republica Moldova, se vor încadra în spațiul economic al țării, așa încât impactul financiar indirect asupra economiei Republicii Moldova va fi la sigur unul pozitiv, net superior pierderilor de la veniturile neîncasate.</p>		
			<p><u>Amendament deputat Dan Perciun (DP nr. 12/03-47 din 10.05.2023)</u> Proiectul se completează cu art. XIII cu următorul cuprins:</p>		<p><u>Nu se acceptă</u></p>

